

ДУНАВ - РЕ А.Д.О., БЕОГРАД

Напомене уз финансијске извештаје
31. децембар 2022. године

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

САДРЖАЈ:

1.	ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ.....	1
1.1.	Оснивање и делатност	1
1.2.	Структура капитала	1
2.	ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД	2
2.1.	Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја.....	2
2.2.	Упоредни подаци	3
2.3.	Начело сталности пословања	3
2.4.	Правила процењивања и значајне рачуноводствене процене	4
3.	ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА	5
3.1.	Некретнине, постројења и опрема	6
3.2.	Амортизација	8
3.3.	Умањење вредности нефинансијске имовине	8
3.4.	Финансијски инструменти	9
3.5.	Техничке резерве	12
3.6.	Бенефиције за запослене	14
3.7.	Порези и доприноси	14
3.8.	Приходи	15
3.9.	Расходи	16
3.10.	Трошкови пословања и трошкови спровођења реосигурања	17
3.11.	Пословне промене у инострану валути	18
4.	СТАЛНА ИМОВИНА	18
4.1.	Нематеријална улагања, софтвер и остала права, некретнине, постројења и опрема	18
4.2.	Дугорочни финансијски пласмани	20
4.2.1.	Инвестиције које се држе до доспећа и остали дугорочни финансијски пласмани	20
5.	ОБРТНА ИМОВИНА	21
5.1.	Потраживања	21
5.2.	Финансијски пласмани	21
5.2.1.	Финансијска средства расположива за продају	21
5.2.2.	Краткорочни депозити код банака	23
6.	ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	24
7.	АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	24
7.1.	Унапред плаћени трошкови и нефактурисани приход	24
7.2.	Техничке резерве које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара	24
8.	КАПИТАЛ	24
8.1.	Акционари	25
8.2.	Резерве	25
8.3.	Нереализовани добици и губици	25
9.	РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	26
9.1.	Дугорочна резервисања	26
9.2.	Дугорочне обавезе	26
9.3.	Краткорочне обавезе	27
10.	ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	27
10.1.	Резерве за преносне премије	27
10.2.	Друга пасивна временска разграничења	28
10.3.	Резервисане штете	28
10.4.	Резерве за неистекле ризике	37
11.	СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ	37
12.	АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА	37
13.	ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ	38
14.	ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ	39
14.1.	Расходи накнада штета и уговорених износа	39
14.2.	Резервисане штете – повећање/смањење	40
15.	ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ	40
15.1.	Приходи од инвестирања средстава осигурања	40
15.2.	Расходи по основу инвестирања средстава осигурања	41
16.	ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА	41
17.	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	41
18.	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	42
19.	ОСТАЛИ ПРИХОДИ И ОСТАЛИ РАСХОДИ	42
20.	ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ	42
21.	РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИМОВИНЕ	42

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

22. ПОРЕЗ НА ДОБИТ	42
23. СУДСКИ СПОРОВИ	43
24. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА	43
25. УСАГЛАШЕНОСТ ПОТРАЖИВАЊА	47
26. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ	47
27. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ	48
27.1. Налази екстерне контроле	48
27.2. Интерне контроле и ризици у пословању	48
27.3. Обелодањивања у вези са уговорима о осигурању	49
28. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	54
28.1 Ризик реосигурања	54
28.2 Категорије финансијских инструмената	54
28.3 Тржишни ризик	55
28.4. Кредитни ризик	58
28.5 Оперативни ризик	60
28.6 Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама	61
28.7 Ризик ликвидности	62
28.8 Фер вредност финансијских инструмената	63
28.9 Правни и репутациони ризик	64
28.10. Остали ризици	64
29. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА	66
30. ДЕВИЗНИ РИЗИЦИ	66

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1.1. Оснивање и делатност

Акционарско друштво за реосигурање „Дунав Ре“ (у даљем тексту: „Друштво“) регистровано је у Агенцији за привредне регистре под бројем 43206 дана 22. јула 2005. године као акционарско друштво за послове реосигурања.

Друштво је основано 01. јула 1977. године под називом Заједница реосигурања „Дунав Ре“. Дана 1. октобра 1990. године извршена је трансформација у деоничко друштво.

На основу Решења Савезног министарства за финансије о издавању дозволе за рад бр. 4/1-11-004/97 од 15. маја 1997. године Друштво је за обављање послова из наведеног решења регистровано код Привредног суда у Београду под бројем IV-Фи-6153/97 од 20. јуна 1997. године, под матичним бројем 07046901, што је уписано код Републичког завода за статистику Републике Србије Обавештењем о разврставању према класификацији делатности – извод из регистра број: 052-89 од 29. јануара 1998. године.

Шифра делатности је 6520, Порески идентификациони број је 100001327, а матични број је 07046901.

Лице овлашћено за заступање је председник Извршног одбора Зорана Пејчић. У складу са чланом 31. Правилника о рачуноводству, законски заступник, извршни и надзорни одбор Друштва у складу са Законом о рачуноводству, колективно су одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању.

Финансијске извештаје потписује шеф рачуноводства и законски заступник правног лица уз супотпис члана Извршног одбора задуженог за послове финансија.

У току 2005. године извршено је усклађивање Статута Друштва са Законом о осигурању „Службени гласник РС“ бр. 70/04), тако да је дошло до промене у регистрацији назива Друштва у „Дунав Ре“ а.д.о.

Друштво је дана 13. маја 2016. године ускладило своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 139/2014) и испунило услове за обављање послова реосигурања у складу са тим законом.

Седиште Друштва је у Београду, улица Кнез Михаилова 6 на дан 31.12.2022.године. Друштво је Решењем од 09.01.2023. године извршило промену седишта и новорегистровано седиште Друштва је у Београду у улици Булевар краља Александра 18.

Друштво се бави преузимањем у реосигурање, односно ретроцесију, ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава (активни послови) и предајом у ретроцесију домаћим и иностраним реосигуравајућим друштвима вишкова ризика преузетих у реосигурање (пасивни послови).

Друштво се бави реосигурањем ризика домаћих и иностраних осигуравајућих друштава, а такође пласира ризике преузете од домаћих и страних цедената код иностраних реосигураваача.

1.2. Структура капитала

На дан 31. децембра 2022. године, према евиденцији Централног регистра ХоВ структура капитала Друштва дата је у табели:

Опис	Број акција	Учешће у акцијском капиталу %	Вредност акцијског капитала (хиљаде динара)	Учешће у основном капиталу %
Домаћа правна лица	957.754	97,72	1.733.535	97,72
Страна правна лица	8.230	0,84	14.896	0,84
Домаћа физичка лица	14.133	1,44	25.581	1,44
Акцијски капитал укупно	980.117	100,00	1.774.012	100,00
Друштвени капитал	-	-	-	-
Основни капитал укупно	980.117	100,00	1.774.012	100,00

Промене на капиталу су детаљније описане у Напомени 8.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Већински акционар Друштва је Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд са учешћем од 87,12% у акцијском и у основном капиталу. Већински власник Компанија Дунав осигурање адо је Република Србија са 76,7% укупно акцијског капитала, а индиректно преко Компаније Дунав осигурања адо већински власник је Републка Србија.

У укупном капиталу Компаније Дунав осигурање доминира акцијски капитал, акције у власништву правних лица 81,36% укупног капитала, у власништву физичких лица 14,89% и кастоди рачуни 3,75%. У укупном акцијском капиталу Република Србија поседује 46.650 акција, номиналне вредности 1.810 динара по једној акцији што укупно чини 84.437 хиљада динара или 4,76% од укупног акцијског капитала.

На дан 31. децембар 2022. године у Друштву је било запослено 43 радника.

Квалификациона структура запослених на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године, приказана је у наредној табели:

Степен стручне спреме	31.децембар 2022.	Број запослених 31. децембар 2021.
Висока стручна спрема	26	24
Виша стручна спрема	6	7
Средња стручна спрема	11	9
Укупно	43	40
Просечан број запослених	43	40

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Друштва регистрована за обављање послова осигурања и реосигурања у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству ("Сл. гласник РС", бр. 73/2019), Законом о осигурању (Службени гласник РС, 139/2014), Одлуком о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање (Службени гласник РС, бр. 135/2014 и 102/2015) и осталим релевантним подзаконским актима Народне банке Србије, као и осталом применљивом законском регулативом у Републици Србији.

Друштво, као велико правно лице, обавезно је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда ("IFRIC"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија ("Министарство").

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основни текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењен превод МСФИ утврђен Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године. Преведени стандарди утврђени наведеним решењем примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), који чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ((International Accounting Standards Board – IASB), као и тумачења рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења. Преведени МСФИ утврђени наведеним решењем број 401-00-4351/2020-16, почеће да се примењују се од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године.

Друштво је признало средства са правом коришћења и обавезе по закупу које представљају будућа плаћања закупнине. Од признавања по овом стандарду изузети су краткорочни закупа и закупа мале вредности како је Друштво прописало својим интерним актима. Друштво признаје нова средства и обавезе по основу закупа пословног простора за централу Друштва, опрему чија вредност превазилази износ прописан интерним актима и другу опрему који су Друштву неопходни ради вршења своје делатности, повећања ефикасности пословања и обезбеђивања бенефиција запосленима. Исказивање трошка закупнине у билансу успеха је замењено трошком амортизације за средства са правом коришћења и трошком камате за обавезе по закупу. Друштво је применило МСФИ 16 на све уговоре који су ступили на снагу пре 1.1.2021. године и који су идентификовани као закупа у складу са МРС 17 и ИФРИЦ 4 помоћу модификованог ретроспективног приступа.

У погледу иницијалне имплементације МСФИ 16, ефекти иницијалне примене на дан 31.12.2021. године је обелодањен у табели промена над основним средствима у напмени 4.1

С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Друштво није применило МСФИ и МРС који усвојим одредбама дозвољавају ранију примену нити је применило стандарде чији превод није утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

У складу са захтевима МСФИ 4 Уговори о осигурању дозвољава осигуравачима који испуњавају специфичне критеријуме да примењују изузеће примене за прелазни период којим су ослобођени захтева стандарда МСФИ 9 до тренутка примене МСФИ 17 уговори о осигурању. С обзиром да испуњава захтеване специфичне критеријуме Друштво се одлучило за коришћење изузећа примене. У складу са наведеним МСФИ 9 ће бити примењен истовремено са применом МСФИ 17.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напмени 3.

У складу са Законом о рачуноводству финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну функционалну и извештајну валуту у Републици Србији.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране руководства Друштва.

2.2. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Друштва на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2021. године.

2.3. Начело сталности пословања

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом наставка пословања, који подразумева да ће Друштво наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

2.4. Правила процењивања и значајне рачуноводствене процене

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи се могу разликовати од процењених. Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене књиговодствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима уколико измена утиче на текући и будуће периоде. У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у финансијској години.

а) Исправка вредности потраживања

Друштво врши обрачун исправке вредности потраживања, на основу процењених губитака услед немогућности купаца (комитената) да испуне неопходне обавезе. Процена је заснована на старосној анализи потраживања, историјским отписима, кредитним способностима комитената и променама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вредности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања по уговорима о реосигурању и другим основама у складу са Упутством за процењивање потраживања. Руководство сматра да формирана исправка вредности потраживања адекватно одражава вредност и наплативост потраживања.

б) Резервисане штете

Резервисања за штете се односе на резервисања за настале пријављене и резервисања за настале а непријављене штете.

Свака пријављена штета се процењује појединачно од стране Друштва, случај по случај, узимајући у обзир околности везане за штету, доступне информације и историјско искуство о величини сличних штета. Процена резерве штете за сваки случај појединачно се редовно контролише и ажурира када су расположиве нове информације. Резервисања за штете се базирају на информацијама које су тренутно доступне. Међутим, крајње обавезе по штетама могу варирати као резултат накнадних промена расположивих чињеница.

Друштво је према "Правилнику о образовању резервисаних штета" обрачунало резервисане настале непријављене штете. Наведени Правилник усаглашен је са Одлуком о техничким резервама Народне банке Србије („Службени гласник РС", бр. 42/2015 и 36/2017).

Резервација за настале непријављене штете је формирана применом паушалне методе у свим врстама осигурања (паушална метода дефинисана Одлуком о техничким резервама донетом од стране Народне банке Србије и резерве за настале непријављене штете обрачунавају се на основу података о решеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерешеним штетама), осим код осигурања аутоодговорности, где су приликом обрачуна примењене Chain Ladder метода на основу троуглова пријављених штета, Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета и Метода очекиване квоте штета, а усвојени метод за 2021. годину је Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета. Резервисања за настале непријављене штете по својој природи носе велики ниво неизвесности и за потребе процене резервисања неопходно је применити расуђивање актуара али и руководства Друштва. Основне претпоставке коришћене приликом обрачуна резервација за настале непријављене штете се односе на развој штета.

в) Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене. Друштво примењује професионални суд приликом избора одговарајућих метода и претпоставки. Код финансијских инструмената који имају мањи обим трговине и чије тржишне цене су самим тим мање транспарентне, утврђивање фер вредности је субјективније, односно захтева већи степен коришћења процене у зависности од ликвидности инструмента, концентрације ризика, несигурности на тржишту, претпоставки везаних за цену и осталих фактора који утичу на конкретан финансијски инструмент.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

МСФИ 16-Лизинг

МСФИ 16 Лизинг замењује МРС 17 Лизинг, ИФРИЦ 4 Утврђивање да ли уговор садржи елементе лизинга, SIC 15 Оперативни лизинг-подстицаји, и SIC 27 Процена суштине трансакција која укључује правни облик лизинга. Стандард утврђује принципе за признавање, мерење, презентације и обелодањивања закупа и захтева да закупци признају већину закупа у билансу стања.

Рачуноводство закуподавца се према МСФИ 16 значајно не мења у односу на МРС 17. Закуподавац ће и даље класификовати закупе као оперативне или финансијске лизинге користећи сличне принципе као МРС 17. Дакле МСФИ 16 није имао утицаја на закупнине у којима се Друштво може појавити као закуподавац.

Друштво је усвојило МСФИ 16 користећи *модификовани ретроспективни метод* усвајања са датумом иницијалне примене од 1. јануара 2021. године. Према овој методи стандард се примењује ретроспективно, уз кумулативни ефекат прве примене стандарда признатог са датумом почетка примене. Друштво је изабрало да користи практични прелаз да не преиспитује да ли је уговор лизинг или садржи лизинг на дан 01. јануар 2021. године. Уместо тога Друштво је применило стандард само на уговоре које су и претходно идентификовани као закуп применом МРС 17 и ИФРИЦ 4 на дан почетне примене.

Приликом прве примене МСФИ 16 Друштво је користило могућности практичне примене дозвољене стандардом као што су употреба једне дисконтне стопе на читав портфолио закупа са разумно сличним карактеристикама у зависности од периода трајања лизинга, употреба искуства приликом дефинисања периода закупа у ситуацијама када уговор садржи опције за продужење или прекид закупа и слично.

Друштво је на дан прве примене извршило анализу свих уговора који су имали елементе закупа и признало све уговоре који јесу уговори о закупу у складу са МСФИ 16.

Друштво је применило дозвољена изузећа од примене МСФИ 16 на датум почетног признавања за уговоре о закупу мале вредности и за уговоре о закупу са краткорочним роком закупа.

Приликом мерења обавеза за закуп, Друштво примењује инкременталну стопу задуживања. Просечна пондерисана каматна стопа која је коришћена приликом дисконта обавеза за лизинг објеката износи и моторних возила износи 4,00%.

По основу уговора о лизингу Друштво се појављује као корисник лизинга. Друштво класификује лизинг као финансијски у случају када је уговором регулисано да се у основи сви ризици и користи по основу власништва над предметом лизинга преносе на корисника лизинга. Сви остали уговори о лизингу се класификују као уговори о оперативном лизингу.

Лизинг уговори који се односе на закуп пословног простора углавном представљају оперативни лизинг. Сва плаћања током године по основу оперативног лизинга евидентирана су као трошак у билансу успеха, равномерно праволинијски током периода трајања лизинга.

Средства која се држе по основу уговора о финансијском лизингу се признају као средства Друштва по њиховој фер вредности или, ако је та вредност нижа по садашњој вредности минималних лизинг рата, утврђених на почетку трајања уговора о лизингу. На дан биланса стања обавеза за лизинг је исказана по садашњој вредности минималних лизинг плаћања.

Лизинг рате су подељене на део који се односи на финансијски трошак и део који умањује обавезу по основу финансијског лизинга, тако да се постигне константна каматна стопа на преосталом делу обавезе. Финансијски трошак се исказује директно као расход периода.

Друштво као корисник лизинга на почетку уговора врши процену да ли је у питању уговор о лизингу или садржи лизинг. Уговор о лизингу или уговор који садржи лизинг постоји ако уговор преноси право на контролу употребе препознатљиве имовине током одређеног временског периода у замену за накнаду. У циљу утврђивања да ли уговор садржи право управљања и контроле над препознатљивом имовином Друштво се руководи дефиницијама које су дате у МСФИ 16. На дан почетка трајања лизинга врши се признавање средстава као права коришћења које се састоји од права коришћења односног средства, и обавезе по основу лизинга, која се састоји од обавезе за плаћање лизинга.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Друштво одређује рок закупа као период током кога закуп не може бити раскинут укључујући:

- а) период за који се примењује опција за продужење закуп, ако је оправдано и извесно да ће закупац искористити ту опцију и
- б) период за који се примењује опција за раскид закупа, ако је довољно извесно да закупац неће искористити ту опцију.

Конкретно за закуп објекта друштво примењује процењени период трајања лизинга у складу са пословном стратегијом и искуством Друштва док је за аутомобиле примењен уговорени период лизинга.

Имовина са правом коришћења

Друштво препознаје имовину са правом коришћења на дан почетка закупа (тј. датум када је одређена имовина доступна за употребу). Имовина са правом коришћења вреднује се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и губитке од умањења вредности и прилагођава се за свако поновно мерење обавеза из закупа. Набавна вредност имовине са правом коришћења укључује износ признатих обавеза закупа, почетно насталих директних трошкова и плаћања закупа извршена на или пре почетног закупа, умањених за примљене подстицаје за закуп. У набавну вредност такође укључују и трошкове демонтаже и уклањања имовине узете на лизинг као и трошкови довођења такве имовине у њено првобитно стање. Имовина са правом коришћења амортизује се пропорционално, током краћег рока трајања закупа или процењеног корисног века имовине.

С обзиром да прописана билансна шема у обрасцу биланса стања не садржи имовину са правом коришћења као посебну ставку, Друштво је исту приказало у оквиру некретнина, постројења и опреме (напомена бр 4.1).

Обавезе за лизинг

На дан почетка лизинга, Друштво признаје обавезе за лизинг по садашњој вредности будућих плаћања по основу лизинга са стањем на дан почетка лизинга, коришћењем имплицитне дисконтне стопе која је садржана у лизингу или по инкременталној каматној стопи задуживања. Друштва уколико имплицитну дисконтну стопу садржану у лизингу није могуће утврдити на прихватљиво доступан начин, утврђује инкременталну стопу. Утврђивање се врши комбиновањем података из различитих екстерних извора финансирања прилагођених за конкретне услове и период трајања лизинга и врсте имовине која се узима у лизинг.

Плаћања лизинга укључују фиксна плаћања умањена за сва примања подстицаја за лизинг, променљива плаћања лизинга који зависе од индекса или стопе, и износе за које се очекује да ће бити плаћени као гаранција за преосталу вредност.

Након почетног признавања обавезе за лизинг се амортизују метод ефективне каматне стопе. Поред тога, књиговодствена вредност обавеза за лизинг се поновно мери ако постоји измена, промена рока трајања лизинга, промена плаћања лизинга (нпр. промене у будућим плаћањима које су последица промене индекса или стопе коришћене за утврђивање таквих плаћања лизинга) или промена у процени опције за куповину тог основног средства. Ефекти поновног мерења обавеза за лизинг укључују се у вредност признате имовине са правом коришћења, или се признају у билансу успеха у случају да је имовина са правом коришћења у целости амортизована и сведена на нулу.

3.1. Некретнине, постројења и опрема

Друштво на дан 31. децембар 2022. године као ни у упоредном периоду нема некретнине у свом власништву, али од 01.01.2021. године сагласно одредбама МСФИ 16 у пословним књигама извршено је почетно признавање пословног простора са правом коришћења. На основу престанка уговора о закупу, Друштво је у децембру 2022.године престало да признаје пословни простор у улици Кнез Михаилова 6/2 и исти искњижило из пословних књига, а на основу склопљеног уговора о закупу и дисконтованих новчних токова почело је да признаје пословни простор у објекту „Три листа дувана“ у улици Булевар краља Александра 18/1.

Друштво је дана 19.10.2021.године усвојило измене и допуне Рачуноводствене политике у делу који се односи на имовину са правом коришћења сагласно одредбама МСФИ 16-Лизинг.

Опрема се исказује по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и акумулиране евентуалне губитке због умањења вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Лизинг по МСФИ 16 настаје уговором којим се преноси право коришћења одређене имовине током уговореног временског периода уз плаћање накнаде тј. закупнине. Да би имовина са правом коришћења била призната треба да испуни следеће услове :

- а) корисник имовине има суштинске економске користи од те имовине тј. закупца има искључиво право коришћења те имовине,
- б) закупца (корисник) има права управљања том имовином током периода трајања закупа

Имовина са правом коришћења почетно се признаје од првог дана трајања закупа по набавној вредности предметне имовине (по методу предметног трошка). Набавна вредност састоји се од :

- Почетне процењене вредности обавезе по основу предметног лизинга;
- Сва плаћања која је извршио закупца до датума почетка трајања лизинга (нр авансно плаћање);
- Сви директни трошкови који проистичу из предмета закупа умањени за све попусте од стране закупаца;
- Сви процењени трошкови које би закупца имао за враћање имовине у претходно стање у складу са уговором о закупу.

Обавеза по основу лизинга почетно се мери по дисконтованој (садашњој) вредности свих будућих плаћања у вези са предметном имовином. Садашња вредност свих будућих плаћања одмерава се према дисконтној стопи. Дисконтна стопа је стопа која је садржана у уговору о закупу. Ако стопа није дефинисана уговором, дисконт се врши помоћу инкременталне стопе на задужевање. Инкрементална стопа представља стопу коју би корисник лизинга платио приликом позајмљивања средстава на период трајања закупа са сличним гаранцијама за куповину имовине која је предмет лизинга. Разлика која се јавља између номиналне вредности обавезе и њене процењене вредности утврђене дисконтовањем представља расход камате.

Почетна вредност обавезу по основу закупа предметне имовине и дисконтну стопу током трајања периода закупа поново се преиспитује ако дође до промене услова из уговора о закупу или ако постоји економско оправдање опције куповине предметне имовине.

Након почетног признавања имовина са правом коришћења признаје се по набавној умањеној за обрачун амортизације и акумулиране губитке по основу обезвређења имовине у складу са одредбама МРС 36 - Обезвређење имовине.

Након почетног признавања обавеза по основу лизинга накнадно признавање обавеза врши се повећањем њихове вредности по основу инкременталне камате, а на основу сачињеног плана отплате анuitета (главнице и камате) по основу лизинга и смањењем књиговодствене вредности обавеза по основу извршених плаћања дефинисаних уговором о закупу. Разлика између почетне вредности обавезе и њене садашње вредности утврђене дисконтом стопом представља расход камате.

Модификација обавезе (преиспитивање почетног мерења) по основу лизинга врши се у случају ако дође до промене услова из уговора о закупу или ако постоји економско оправдање опције куповине предметне имовине.

Друштво је извршило амортизацију пословног простора и опреме са правом коришћења сагласно процењеном периоду трајања закупа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3.2. Амортизација

Обрачун амортизације опреме врши се применом пропорционалног метода отписивања са циљем да се средства отпишу током њиховог корисног века трајања. Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем су некретнине, постројења и опрема расположиви за употребу. У току 2022. године није било промена у стопама амортизације у односу на претходну године. У наставку су примењене стопе:

ОПИС		ПРОЦЕЊЕНИ ВЕК ТРАЈАЊА (године)	АМОРТИЗАЦИОНА СТОПА
1. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА			
1.1.	Улагања у развој	5,00	20,00%
1.2.	Лиценце	5,00	20,00%
1.3.	Софтвер	5,00	20,00%
2. ОПРЕМА			
2.1.	Путнички аутомобили	6,45	15,50%
2.2.	Мобилни телефони	3,00	33,33%
2.3.	Телефонске централе и припадајући уређаји	14,29	7,00%
2.4.	Телефонске гарнитуре и припадајући уређаји	10,00	10,00%
2.5.	Клима уређаји и остала опрема за вентилацију	6,06	16,50%
2.6.	Опрема за одржавање просторија	5,00	20,00%
2.7.	Ћилими, теписи, слике и остале ствари за украшавање канцеларијских просторија	8,00	12,50%
2.8.	Канцеларијски намештај	10,00	10,00%
2.9.	Електронски рачунари, штампачи, копијер апарати и остала опрема за обраду података	5,00	20,00%
2.10.	Остала (непоменута) опрема	9,09	11,00%
2.11.	Ватрогасна опрема – справе, апарати, прибор и остала опрема за противпожарну заштиту	8,00	12,50%

3.3. Умањење вредности нефинансијске имовине

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговештаји да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада. Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство. Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда која се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединице која генерише новац) услед умањења вредности.

Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2022. године и 31. децембра 2021. године, на основу процене руководства Друштва, не постоје индикације да је вредност опреме и нематеријалних улагања обезвређена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3.4. Финансијски инструменти

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха, потраживања, финансијска средства расположива за продају и инвестиције које се држе до доспећа. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских средстава у моменту иницијалног признавања. Имајући у виду званичне прописане обрасце биланса стања, Друштво је сва своја финансијска средства, приказало у билансу стања у оквиру позиција дугорочни финансијски пласмани, потраживања, финансијски пласмани и готовински еквиваленти и готовина.

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха. Зајмови и потраживања и инвестиције која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

а) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као потраживања, инвестиције које се држе до доспећа или финансијска средства која се исказују по фер вредности кроз биланс успеха. Финансијска средства расположива за продају су пласмани за које постоји намера држања у неодређеном временском периоду, који могу бити продати због потребе за ликвидношћу или услед промене каматних стопа, девизних курсева или тржишних цена.

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по фер вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању. Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене Друштва о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала све до отуђења тих финансијских средстава када се ревалоризационе резерве преносе у биланс успеха. Промена амортизоване вредности ових финансијских средстава се признаје као приход од камата у билансу успеха. Смањење вредности услед постојања објективног доказа умањења вредности, признаје се као добитак или губитак периода.

б) Финансијска средства која се држе до доспећа

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа вреднују се по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за отплате главнице и за било који отпис услед обезвређивања или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

в) Финансијска средства намењена трговању

Финансијска средства намењена трговању представљају део портфолија финансијских средстава којима Друштво управља и за који постоји доказ да су:

- стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају део ефективног хеџинг инструмента).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредности код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно

приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања. Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цена.

Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

г) *Потраживања и пласмани*

Почетно мерење потраживања и пласмана и врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању). Накнадно вредновање потраживања и пласмана врши се по амортизованој набавној вредности применом ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вредност кредита или пласмана (садашњу вредност), за очекивани век трајања кредита или пласмана. Добици и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност.

Краткорочна потраживања мере се по вредностима из оригиналне фактуре. Ако се вредност у фактури исказује у иностраној валути, врши се прерачунавање по курсу важећем на дан трансакције. Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода. Потраживања исказана у иностраној валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Исправка вредности потраживања

Уколико постоји вероватноћа да Друштво неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима, руководство процењује износ исправке вредности којом се потраживања своде на реалну вредност. Друштво процењује вредност и наплативост потраживања, односно одговарајућу појединачну вредност тих потраживања на основу појединачне процене дужника.

Друштво ће вршити појединачну исправку вредности потраживања у висини целокупног потраживања по појединачној фактури за: потраживања која нису наплаћена у року од 90 дана од дана доспелости и потраживања са сумњивим или спорним правним основом.

Појединачна исправка вредности ће се вршити када постоји објективан доказ да је дошло до умањења вредности, односно могуће ненаплативости потраживања.

За потраживања која су настала из основне делатности, а која нису обухваћена појединачном исправком, Друштво ће вршити процену вредности у даљем тексту (општа исправка) на нивоу укупних потраживања једног пословног партнера у даљем тексту (дужник) према следећим критеријумима:

- историје сарадње са дужником;
- доцње у измиривању доспелих обавеза;
- финансијске способности дужника;
- значаја сарадње са дужником за будуће пословање Друштва.

Под историјом сарадње са дужником подразумева се однос наплаћених и фактурисаних доспелих потраживања у последње 3 године које претходе години обрачуна исправке.

Ова потраживања се класификују у следеће категорије:

I. Категорија

- потраживања од дужника који има добру историју у измиривању обавеза;
- потраживања од дужника са којим је сарадња значајна за будуће пословање друштва;
- потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа;
- потраживања од дужника који своје материјално значајне обавезе измирује са доцњом највише до 180 дана.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

II. Категорија

- потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника
- потраживања од дужника који своје материјално значајне обавезе измирује са доцњом до 360 дана.

III. Категорија

- Потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа,
- потраживања од дужника који своје материјално значајне обавезе измирује са кашњењем од преко 360 дана;

Код одређивања материјално значајних обавеза посматра се природа обавеза, њихова висина и број докумената по којима су обавезе настале.

Општа исправка се врши према следећим правилима за:

- I. Категорију од 0 до 30%;
- II. Категорију од 31% до 70%;
- III. Категорију од 71 до 100%;

Сва ненаплаћена потраживања од једног дужника се класификују у одређену категорију на основу преовлађујућег критеријума.

д) Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају новчана средства у динарима и страног валути, средства на динарским и девизним рачунима код пословних банака.

Готовина и готовински еквиваленти у домаћој валути изражавају се у номиналној вредности у динарима.

Готовина и готовински еквиваленти у страног валути се процењују применом средњег курса Народне банке Србије за односну валуту на дан биланса.

Процењивање позиција готовине врши се:

- готовина у домаћој валути се процењује по номиналној вредности,
- готовина у страног валути се процењује применом средњег курса Народне банке за односну валуту на дан биланса,
- средства на девизним рачунима код пословних банака процењују се по номиналној вредности применом средњег курса Народне банке за односну валуту на дан биланса.

Сва накнадна вредновања позиција готовине и готовинских еквивалената на дан биланса признају се као приходи или расходи у билансу успеха.

ђ) Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаја готовине или другог финансијског средства другом лицу или
- б) размена финансијских инструмената са другим правним лицима.

Приликом почетног признавања обавеза Друштво мери финансијску обавезу по њеној набавној вредности која представља поштenu вредност надокнаде која је примљена за њу. Трансакциони трошкови представљају расходе периода у коме су плаћени.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Након почетног признавања Друштво мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности, осим обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по поштеној вредности. Друштво на дан 31. децембар 2022. године и за упоредни период нема обавеза које држи ради трговања и деривата који представљају обавезе које мери по фер вредности.

Престанак признавања

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за тај инструмент. Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмента реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.5. Техничке резерве

Имајући у виду званичне прописане обрасце биланса стања, Друштво је све своје техничке резерве, приказало у билансу стања у оквиру позиција дугорочна резервисања и пасивна временска разграничења.

Друштво је формирало техничке резерве у складу са Законом о осигурању, Одлуком Народне банке Србије о техничким резервама и следећим правилницима:

- Правилник о формирању и начину обрачуна математичке резерве;
- Правилник о образовању резерви за преносне ремије;
- Правилник о образовању резерви за неистекле ризике;
- Правилник о образовању резерви за бонусе и попусте;
- Правилник о образовању резервисаних штета;
- Правилник о образовању резерви за изравнање ризика.

Техничке резерве се формирају по врстама осигурања, а њихово повећање се врши у корист расхода, а смањење, односно укидање врши се у корист прихода периода.

Математичка резерва

Математичка резерва Друштва се утврђује на основу Правилника о образовању математичке резерве донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама. Обрачун математичке резерве врши цедент по важећим техничким основама које је одобрила Народна банка Србије. У складу са праксом реосигураваача обрачунату математичку резерву са потписом овлашћеног актуара цедент доставља реосигураваачу Пасивна математичка резерва цедента представља активну математичку резерву Друштва. У складу са законском регулативом преносна премија чини саставни део математичке резерве.

Математичка резерва осигурања закључених у инострану валуту обрачунава се посебно за сваку валуту и исказује у тој валути и у динарима, према званичном средњем курсу динара на дан обрачуна ове резерве.

Преносна премија

Резерве за преносне премије се утврђују на основу Правилника о образовању резерви за преносне премије донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама.

Обрачун резерви за преносне премије врши се преваходно методом *pro rata temporis*. Овом методом се утврђују резерве у случајевима равномерне расподеле ризика током времена, што је и карактеристика постојећег портфеља Друштва. Код уговора о реосигурању код којих се висина покрића мења у току трајања реосигурања, метод *pro rata temporis* примењује се у складу с променом висине покрића у току трајања осигурања. Обрачун преносне премије врши се и случајевима када се висина осигуравајућег покрића линеарно мења у току трајања покрића, применом посебног обрасца. За специфичне случајеве мењања висине покрића током периода осигурања омогућене су и примене других актуарски признатих метода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Основицу за обрачун ових резерви представља укупна премија реосигурања утврђена уговором о реосигурању.

Преносна премија представља део премије који се односи на наредни обрачунаски период. У складу са актима пословне политике, обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунашког периода и на дан преноса портфеља.

Резерве за неистекле ризике

Резерве за неистекле ризике се утврђују на основу Правилника о образовању резерви за неистекле ризике донетог на основу Одлуке Народне банке Србије о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017).

Обрачун резерви за неистекле ризике врши се методом којом се проверава довољност преносне премије за очекиване расходе Друштва у наредном периоду на име очекиваних трошкова и очекиваних износа штета, а по уговорима из текућег периода.

Резерве за неистекле ризике се образују само у случају када се обрачуном утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије.

Очекивани износи трошкова се утврђују као збир очекиваних трошкова управе и очекиваних осталих трошкова спровођења. Очекивани трошкови управе и остали трошкови спровођења се процењују на основу учешћа остварених трошкова у меродавној премији у текућем обрачунашком периоду и применом истог на преносну премију.

Очекивани износи штета обрачунавају се коришћењем начела актуарске струке и правила струке осигурања, применом релевантних актуарских и статистичких метода. Користи се трогодишњи остварени просек рација штета по врстама осигурања на крају сваке пословне године, као меродавни показатељ очекиваног рација у будућем периоду.

Резервисане штете

Резерве за настале пријављене, а нерешене штете утврђују се на основу процене и добијених пријава од стране цедента.

Резерве за настале пријављене, а нерешене штете утврђују се на основу података о резервисаним штетама добијених од стране цедента као и узимањем у обзир свих познатих и релевантних података о свакој појединачној штети, процене и добијених пријава од стране цедента.

Резервација за настале непријављене штете је формирана применом паушалне методе у свим врстама осигурања (паушална метода дефинисана Одлуком о техничким резервама донетом од стране Народне банке Србије и резерве за настале непријављене штете обрачунавају се на основу података о решеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерешеним штетама), осим код осигурања аутоодговорности, где су приликом обрачуна примењене Chain Ladder метода на основу троуглова пријављених штета, Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета и Метода очекиване квоте штета, а усвојени метод за 2020. годину је Chain Ladder метода на основу троуглова ликвидираних штета. Chain Ladder метода узима у обзир решене и пријављене штете настале по годинама, с тим да се за почетну 2009. годину узимају решене штете настале у 2009. години и ранијим годинама.

Друштво у свим уговорима о реосигурању домаће аутоодговорности има уговорену Sunset Clause – по којој је рок за пријаву штете од стране цедента 5 година, а након чега реосигуравац више нема обавезу по штетама.

Резерве (резервисања) за изравнање ризика

Правилником о обрачуна резерви за изравнање ризика регулише се поступак и начин резервације за изравнање ризика које се утврђују за реосигурање кредита. Резервација се формира, односно повећава само у случају остварења позитивног нето резултата у овој врсти осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3.6. Бенефиције за запослене

Краткорочне бенефиције за запослене

Краткорочне бенефиције за запослене мере се на недисконтној основи и признају као расход када је доступна одговарајућа услуга. Компанија признаје обавезу и трошак за износ за који се очекује да ће бити исплаћен као бонус или као део добити ако Друштво има тренутну законску или изведену обавезу да изврши таква плаћања као резултат прошлих услуга запосленима и ако одговорност се може проценити веродостојно.

Дефинисани планови доприноса

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца, у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Дефинисани планови бенефиција

У складу са колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине при одласку у пензију у висини две просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, или три месечне зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, односно у висини три просечне зараде исплаћене у Друштву за месец који претходи месецу у ком се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву. Јубиларна награда се утврђује на основу износа просечне месечне зараде Друштва, остварене у месецу који претходи месецу исплате, и то у распону од једне до три зараде, зависно од трајања непрекидног рада код послодавца.

Друштво је обрачунало и исказало дугорочне обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда применом сопственог актуарског обрачуна, у складу са захтевима рачуноводствених стандарда применљивих у Србији. Отпремнине по основу споразумног раскида радног односа евидентирани су на терет биланса успеха текуће године.

Дефинисани планови бенефиција се обрачунавају годишње од стране овлашћеног актуара, коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања. Садашња вредност дефинисаних планова бенефиција је одређена дисконтовањем очекиваних будућих исплата.

Актуарски добици или губици проистекли из искуствених корекција и промена у актуарским очекивањима дугорочних обавеза по основу отпремнина признају се у корист или на терет осталог резултата у периоду када настану.

Трошкови стечених права запослених се признају директно до нивоа до кога су накнаде већ искоришћене, или се амортизују по пропорционалној основи током просечног периода у коме ће се накнаде искористити. Дугорочне обавезе по основу утврђених планова бенефиција у билансу стања представљају садашњу вредност очекиваних будућих исплата запосленима и коригованих за трошкове стечених права.

Трошкови и обавезе везане за остале дугорочне бенефиције се утврђују као за утврђене планове бенефиција, осим што се трошкови стечених права признају у периоду када настану.

3.7. Порези и доприноси

а) Порески расход периода

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (2020: 15%) на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дуже од десет година

б) Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и пореске губитке и кредите, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак од којег се одложена пореска средства могу искористити. Одложена пореска средства и обавезе се обрачунавају по пореској стопи чија се примена очекује у периоду када ће се средство реализовати, односно обавеза измирити.

в) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину, доприносе на терет послодавца по основу примања запослених, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким и општинским прописима.

г) Трансферне цене

Порески биланс за 2022. годину није предат до дана финансијских извештаја Друштва с обзиром да је рок за предају 30.06.2023. Друштво је обрачунало пореске ефекте на бази Закона о порезу на добит правних лица. Друштво није завршило студију трансферних цена, али руководство сматра да по овом основу неће имати материјално значајне ефекте на 2022. годину јер до сада Друштво није имало, или је имало минималне корекције по основу трансакција са повезаним лицима, које нису утицале на износ опорезиве добити, а у 2022. години није било значајнијих измена у врстама услуга у односу на претходну годину.

3.8. Приходи

Приходи обухватају приходе од редовних активности Друштва и добитке. Приходи обухватају пословне приходе (приходе од премије реосигурања, приходе по основу учешћа у накнади штета, приходе од регресираних штета, приходе по основу провизије из послова реосигурања, приходе од инвестирања средстава реосигурања, финансијске приходе осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности, приходе од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности и остале приходе).

На рачунима прихода обухватају се и приходи од укидања и смањења резервисања, приходи од усклађивања вредности остале имовине и други приходи.

Приходи од премија

Приходе од премије реосигурања представљају износи фактурисане премије умањени за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Премија се састоји од функционалне односно техничке премије и режијског додатка. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења реосигурања.

Приходи су исказани по фактурисаној вредности за период на који се односе.

Приходи од инвестирања

Приходе од инвестирања средстава реосигурања чини део финансијских и део осталих прихода. Финансијске приходе који улазе у приходе од инвестирања средстава реосигурања чине: приходи од камата по основу депозита и дужничких хартија од вредности, позитивне курсне разлике из депозита, текућих рачуна и приходи по основу остварене дивиденде. Део осталих прихода који чине приходе од инвестирања су приходи настали од усклађивања вредности финансијских пласмана, дугорочних и краткорочних.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Финансијски приходи

Финансијске приходе осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности чине: позитивне курсне разлике (реализоване и обрачунске) настале по основу потраживања и обавеза, позитивне курсне разлике из исправке потраживања и приходи настали по основу валутне клаузуле.

Политике везане за мерење и признавање прихода од инвестирања и финансијских прихода и расхода су дате у оквиру релевантних позиција биланса стања.

Приходи од камата дивиденди остварују се по основу улагања, односно давања сопствене имовине на употребу другим правним лицима. Ови приходи признају се:

- Приходи од камата признају се коришћењем метода ефективне каматне стопе;
- Приходи од дивиденди признају се у моменту када се утврде права акционара/деоничара да приме исплату.

Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине

Приходе од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности чине приходи од потраживања која су у претходном обрачунском периоду индиректно отписана на терет расхода периода, а у наредној години су наплаћена и остали приходи од усклађивања вредности имовине.

Добици

Добици представљају повећање економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода, али не морају да проистекну из редовних активности.

Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, као и нереализоване добитке. Добици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе.

Сви реализовани и нереализовани добитци по основу промене тржишне вредности финансијских средстава намењених трговању се признају у корист или на терет биланса успеха.

Сви реализовани и нереализовани добитци по основу промене тржишне вредности финансијских средстава расположивих за продају се признају у корист или на терет капитала и исказују се у Извештају о осталом резултату.

3.9. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва и губитке. На рачунима расхода обухватају се пословни расходи и основне делатности, расходи од инвестирања средстава реосигурања, финансијски расходи осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности, расходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности и остали расходи.

Расходи накнаде штета

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату штета који се утврђују на основу уговора, акта пословне политике, односно општих аката Друштва. Ови расходи укључују и расходе процене штета и друге расходе дефинисане актима друштва.

Расходи од инвестирања

Расходе од инвестирања средстава реосигурања чини део финансијских и део осталих расхода. Финансијске расходе који улазе у расходе од инвестирања средстава реосигурања чине негативне курсне разлике из депозита и хартија од вредности. Део осталих расхода који чине расходе од инвестирања средстава реосигурања су расходи настали од усклађивања вредности финансијских пласмана, дугорочних и краткорочних.

Финансијски расходи

Финансијске расходе осим финансијских расхода по основу инвестиционе активности чине негативне курсне разлике (реализоване и обрачунске) настале по основу потраживања и обавеза, негативне курсне разлике из исправке потраживања и расходи настали по основу валутне клаузуле.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Расходи по основу дугорочних резервисања

Расходи по основу дугорочних резервисања и функционалних доприноса произилазе из повећања: математичке резерве животних осигурања, осим добровољног пензијског осигурања, резервисања за изравнање ризика и резервисања за отпремнине и јубиларне награде.

Расходи за резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда произилазе из повећања резервисања за отпремнине и јубиларне награде у односу на претходни обрачунски период.

Политике везане за мерење и признавање расхода функционалних доприноса су дате у оквиру релевантних позиција биланса стања.

Губици

Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода. Губици укључују губитке који су произашли из продаје дугорочних и краткорочних средстава. Расходи, такође, укључују нереализоване губитке по основу курсних разлика.

3.10. Трошкови пословања и трошкови спровођења реосигурања

Укупни трошкови пословања у који се односе на трошкове амортизације и резервисања, трошкове материјала, енергије, услуга и нематеријалне трошкове и трошкове зарада, накнада и других личних расхода расподељују се по месту настанка на трошкова спровођења осигурања (трошкове управе, прибаве, остале трошкове спровођења осигурања, расходе извиђаја, процену, ликвидације и исплате штета а затим се распоређују на врсте реосигурања према дефинисаном кључу.

Под трошковима прибаве се подразумевају трошкови настали приликом обављања пословних активности реосигурања са сврхом повећања или одржавања постојећег обима послова и прихода по истим.

Под трошковима извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета се подразумевају трошкови настали приликом обављања пословних активности извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета.

Под трошковима управе се подразумевају сви административни трошкови који се не односе непосредно на закључивање уговора о реосигурању, ликвидацију штета и инвестициону активност Друштва.

Трошкове спровођења осигурања чине трошкови управе, прибаве и остали трошкови спровођења осигурања.

Следећи рачуни класификују се на категорију трошкова како следи:

- Трошкови амортизације у целини се аналитички опредељују на „трошкове управе“;
- Трошкови пореза и доприноса у целини се аналитички опредељују на посебну аналитику „остали трошкови спровођења реосигурања“;
- Доприноси коморама из зарада на терет послодавца и Чланарина Удружењу осигуравајућих организација - у целини се опредељују на „трошкове управе“;
- Накнаде за банкарске услуге аналитички се опредељују у целини на „трошкове прибаве“;
- Трошкови накнада члановима надзорног одбора и комисије за ревизију се не распоређују, тј. аналитички се опредељују у целини на „трошкове управе“.

Место настанка се опредељује на основу стварног трошка који је назначен на рачуноводственој исправи. Уколико није могуће утврдити стварно место трошка, расподела се врши према кључу за расподелу нераспоређених износа.

Кључ за расподелу износа индиректних трошкова у текућем обрачунском периоду у категорије трошкова је број ангажованих на пословима управе, прибаве, извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета на крају обрачунског периода. Расподела трошкова извиђаја, процене и ликвидације штета по врстама осигурања врши се по кључу учешће ликвидираних штета за врсту осигурања у односу на укупно ликвидиране штете обрачунског периода.

Трошкови спровођења осигурања се признају у периоду у коме су настали тј. Друштво не врши разграничење трошкова прибаве у сразмери резерве за преносне премије и укупне премије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

3.11 Пословне промене у страној валути

Пословне промене настале у страној валути (валути која није функционална) су прерачунате у извештајну валуту по званичном средњем курсу НБС који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страној валути на дан биланса стања, прерачунати су у извештајну валуту по званичном средњем курсу НБС који је важио на тај дан.

Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, исказују се у корист прихода или на терет расхода.

4. СТАЛНА ИМОВИНА

4.1. Нематеријална улагања, софтвер и остала права, некретнине, постројења и опрема

У хиљадама динара

	31. децембар. 2022.	31. децембар. 2021.
Нематеријална улагања (лиценце)	309	464
Софтвер и остала права	665	831
	974	1.295
Некретнине, постројења и опрема	148.631	59.087

Кретање на рачунима опреме и нематеријалних улагања, дата су у следећој табели:

У хиљадама динара

Опис	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	Укупна материјална улагања	Лиценце	Софтвер	Укупно
Набавна вредност								
Стање - 1. јануар 2021	36.916	-	-	-	36.916	11.140	51.051	99.107
Набавка током периода	1.086	-	-	-	1.086	-	831	1.917
Расходовање	(366)	-	-	-	(366)	-	-	(366)
Остала повећања	-	62.910	-	-	62.910	-	-	62.910
Остала смањења	(5.527)	(1.225)	-	-	(6.752)	-	-	(6.752)
Стање - 31. децембар 2021	32.109	61.685	-	-	93.794	11.140	51.882	156.816
Набавка током периода	3.839	-	-	-	3.839	-	-	3.839
Расходовање	(1.205)	-	-	-	(1.205)	-	-	(1.205)
Остала повећања	-	99.424	20.797	9.942	130.163	-	-	130.163
Остала смањења	-	(46.834)	-	-	(46.834)	-	-	(46.834)
Стање - 31. децембар 2022	34.743	114.275	20.797	9.942	179.757	11.140	51.882	242.779

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

У хиљадама динара

	Опрема	Објекти и опрема по МСФИ 16	Улагање у туђа основна средства	Аванси за набавку основних средстава	Укупна материјална улагања	Лиценце	Софтвер	Укупно
Исправка вредности								
Стање 1. јануар 2021	21.603	-	-	-	21.603	10.513	48.490	80.606
Амортизација периода	4.202	12.407	-	-	16.609	163	2.561	19.333
Расходована отписана вредност	(366)	-	-	-	(366)	-	-	(366)
Остала смањења	(2.856)	(283)	-	-	(3.139)	-	-	(3.139)
Стање - 31. децембар 2021	22.583	12.124	-	-	34.707	10.676	51.051	96.434
Амортизација периода	3.173	12.396	-	-	15.569	155	166	15.890
Остала смањења	(1.126)	(18.024)	-	-	(19.150)	-	-	(19.150)
Расходована отписана вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Стање 31. децембар 2022	24.630	6.496	-	-	31.126	10.831	51.217	93.174
Садашња вредност								
31. децембар 2021	9.526	49.561	-	-	59.087	464	831	60.382
Стање 31. децембар 2022	10.113	107.779	20.797	9.942	148.631	309	665	149.605

Укупна садашња вредност опреме у власништу Друштва електронски рачунари, канцеларијски намештај и остала опрема намењена обављању делатности) на дан 31.12.2022. године износи 10.113 хиљада динара. У извештајном периоду набављено је опреме у вредности 3.839 хиљада динара. Углавном је набављен канцеларијски намештај за опремање новог пословног простора и рачунарска опрема. Извршена је продаја клима уређаја укупне набавне вредности 1.205 хиљада динара, укупне исправке вредности 1.126 хиљада динара. Клима уређаји и остала опрема продати су за 50 хиљада динара.

30.11. 2022. године сагласно МСФИ 16,а на основу престанка уговора о закупу престала је да се признаје следећа имовина са правом коришћења:

- Пословни простор у улици Кнез Михаилова 6/2. Престанак признавања извршен је искњижавањем укупне набавне вредности 44.702 хиљаде динара, укупне исправке вредности 17.136 хиљада динара уз претходно обрачунату амортизацију за 2022. годину у износу од 8.195 хиљада динара, затварањем обавезе по основу МСФИ 16 у износу 243.322,02 ЕУР-а или 28.538 хиљада динара. Ефекат овог признавања на БУ је ванредни приход од 972 хиљаде динара.
- Уговором о раскиду дугорочног најма возила Мазда CX 30 регистарске ознаке БГ 2097-ФП, престало је да се признаје поменуто возило у закупу. Престанак признавања извршен је искњижавањем укупне набавне вредности путничког аутомобила 2.133 хиљаде динара, укупне исправке вредности 889 хиљада динара уз претходно обрачунату амортизацију за 2022. годину од 489 хиљада динара, затварањем обавезе по основу МСФИ 16 у износу од 10.627 ЕУР-а или 1.247 хиљада динара. Ефекат овог признавања на БУ је ванредни приход од 3 хиљаде динара.

На основу уговора о закупу пословног простора у Пословном центру „Три листа дувана“ у улици Булевар краља Александра 18/1 друштво је у децембру 2022. године признало имовину са правом коришћења у укупном износу од 99.424 хиљаде динара и обавезу која ће се дисконтovati у року трајања закупа од 834.907 ЕУР-а или 97.953 хиљаде динара. Признавање је извршено на дан 31.12.2022. године тако да ће амортизација тећи од јануара 2023. године. Да би се нови пословни простор привео намени Друштво је закуподавцу издвојило одређена средства, како би се привели завршетку грађевински радови. Почетак коришћења новог пословног простора је почетак признавања улагања у туђа основна средства у износу од 20.797 хиљада динара. Ово улагање је признато у пословним књигама Друштва сагласно одредбама МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Амортизација овог улагања почиње та тече од јануара 2023. године, и исти ће се амортизовати у року трајања закупа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Као инструмент обезвбеђења уредног плаћања закупнине Друштво је уплатило у висини три закупнине и три оперативна трошка закупа. На основу наведеног у пословним књигама је признат аванс у висини од 9.942 хиљаде динара.

У извештајном периоду није било нових набавки лиценци нити је извршена надоградња постојећег информационог система, и обрачуната је амортизација у износу од 321 хиљада динара.

4.2. Дугорочни финансијски пласмани

4.2.1. Инвестиције које се држе до доспећа и остали дугорочни финансијски пласмани

	31. децембар 2022.	У хиљадама дин 31. децембар 2021.
Дужничке ХОВ - издавалац Република Србија	23.989	74.125
Депозити код банака	-	177.365
Остале дугорочни финансијски пласмани	1.138	816
Стање на дан	25.127	252.306

Преглед дужничких ХОВ - издавалац Република Србија на дан 31. децембра 2022. и 31. децембра 2021. године дат је у следећој табели:

	31. децембар. 2022. године				31. децембар. 2021. године			
	Номинална каматна стопа	Рок доспећа	Номинална вредност у EUR	Износ у хиљадама динара	Номинална каматна стопа	Рок доспећа	Номинална вредност у EUR	Износ у хиљадама динара
Обвезнице Републике Србије	5,85%	16. фебруар 2026. године	204.387,50	23.989	5,85%	16. фебруар 2026. године	204.387,50	24.045
Обвезнице Републике Србије			-	-	4,15%	25. јануар 2023. године	-	50.080
			204.387,50	23.989			204.387,50	74.125

Обвезница РС број РСМФРСД76292 која је инцијално класификована као ХОВ која се држи до доспећа, са годишњим приносом од 4,15 % и доспећем од 25. јануара 2023. године је рекласификована на део дугорочних ХОВ која доспева до године дана и саставни део је обртне имовине. Њена вредност на дан 31.12.2022. године износи 49.772 хиљада динара.

Дугорочни депозит код Халк банке у износу од 1.500.000 ЕУР-а (175.983.600,00 динара) који доспева 25.09.2023. године је рекласификован на део дугорочних депозита који доспевају до године дана и као такав постао је саставни део краткорочних финансијских пласмана.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

5. ОБРТНА ИМОВИНА

5.1. Потраживања

	У хиљадама дин	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Потраживања		
За премију реосигурања	2.920.024	2.115.898
Од реосигуравача и ретроцесионара	740.270	500.360
За регресе	14.559	10.120
Остала потраживања	45.347	28.084
Свега бруто вредност потраживања	3.720.199	2.654.462
Исправка вредности потраживања		
За премију реосигурања	(246.175)	(108.618)
Од реосигуравача и ретроцесионара	(111.103)	(86.301)
За регресе	-	-
Остала потраживања	-	-
Свега исправка вредности потраживања	(357.280)	(194.919)
	3.362.920	2.459.543

Раст потраживања по основу премије реосигурања је последица пораста прихода од премије реосигурања од 44% у односу на 2021. годину.

Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара исказан у нето износу од 629.167 хиљада динара односе се на потраживања по основу учешћа у накнади штета у земљи и иностранству, сумњива и спорна потраживања по основу учешћа у накнади штета умањена за исправку вредности истих.

5.2. Финансијски пласмани

Финансијски пласмани друштва састоје се од:

	У хиљадама динара	
	31. децембар. 2022.	31. децембар. 2021.
Власничке ХоВ расположиве за продају	50.343	106.478
Дужничке хартије од вредности расположиве за продају	743.668	468.562
Краткорочни депозити код банака	2.788.579	2.224.284
Остали краткорочни финансијски пласмани	49.772	-
Стање на дан	3.632.362	2.799.324

5.2.1. Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају састоје се од:

	У хиљадама динара	
	31. децембар. 2022.	31. децембар. 2021.
Власничке ХоВ расположиве за продају	50.343	106.478
Дужничке хартије од вредности расположиве за продају	743.668	468.562
Стање на дан	794.011	575.040

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Власничке ХОВ расположиве за продају састоје се од:

			У хиљадама динара	
Назив правног лица	Седиште правног лица	% учешћа	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Учешћа у капиталу банака и других правних лица				
Комерцијална банка а.д.	Београд	Испод 1%	-	71.221
Аеродром Никола Тесла	Београд	Испод 1%	45.057	32.353
		Укупно	45.057	103.574
Учешћа у капиталу осигуравајућих друштава				
Ловћен осигурање а.д.	Подгорица	Испод 1%	676	677
Босна РЕ а.д.	Сарајево	Испод 1%	4.610	2.227
			5.286	2.904
			50.343	106.478

Власничке ХоВ расположиве за продају вреднују се по фер вредности. Промене фер вредности евидентирају се преко капитала, и исказане су у Извештају о осталом резултату. Дана 12.07.2022. године извршена је трансакција по основу принудног откупа акција Комерцијалне банке. Друштво је продало 17.733 акције по 4.532,20 динара по једној акцији. По основу продаје Дунав Ре је остварио приход по основу разлике између последње фер вредности и продајне вредности у износу од 571 хиљада динара и кумулиране ревалоризационе резерве са капитала укинута су у корист прихода у износу 35.900 хиљада динара.

Дужничке хартије од вредности расположиве за продају састоје се од:

Врста ХОВ	31. децембар. 2022. године				31. децембар. 2021. године			
	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у EUR	Износ у хиљадама динара	Камат на стопа	Рок доспећа	Износ у EUR	Износ у хиљадама динара
Обвезнице РС	1,10%	20.03.2025	1.890.168	221.759	1,10%	20.03.2025	1.951.625	229.472
Обвезнице РС	2,75%	20.01.2024		198.432	2,09%	30.07.2025		239.090
Обвезнице РС	2,75%	20.01.2024		99.094				
Обвезнице РС	2,09%	30.07.2025		224.383				
			1.890.168	743.668			1.951.625	468.562

08.02.2022.године купљено је 19.873 обвезница РС номиналне вредности 10.000 динара по једној обвезници, односно тржишне вредности 10.033,80 динара по једној обвезници. Обвезнице доспевају 20.01.2024. године, дисконтна стопа износи 2,75%, купонска камата је 2,75%,а купони доспевају 20.01.2024. године.

08.03.2022. године купљено је 9.953 обвезница РС номиналне вредности 10.000 динара по једној обвезници, односно тржишне вредности 10.002,01 динара по једној обвезници. Обвезнице доспевају 20.01.2024.године, дисконтна стопа износи 2,75%, купонска камата је 2,75%, а купони доспевају 20.01.2024. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

5.2.2. Краткорочни депозити код банака

Краткорочни депозити код пословних банака на дан 31. децембра 2022. године дати су како следи у наставку:

31.12.2022.	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у ЕУР	Износ у 000 дин
Аддико банк ад Београд	1,20%	04.01.2023	1.000.000	117.322
Уникредит банк Србија ад Београд	1,60%	15.06.2023	1.000.000	117.322
Банка оштанска штедионица ад Београд	2,50%	01.01.2023	2.000.000	234.645
Агроиндустријско комерцијална банка АИК ад Београд	2,50%	10.02.2023	500.000	58.661
Еуробанк директна ад Београд	1,95%	20.07.2023	2.000.000	234.645
Халкбанк ад Београд	1,60%	25.09.2023	1.500.000	175.984
Халкбанк ад Београд	2,55%	25.09.2023		100.000
Уникредит банк Србија ад Београд	6,60%	05.01.2023		100.000
Уникредит банк Србија ад Београд	6,80%	20.01.2023		100.000
Уникредит банк Србија ад Београд	6,90%	28.02.2023		100.000
Уникредит банк Србија ад Београд	7,00%	14.03.2023		100.000
Српска Банка ад Београд	7,10%	28.03.2023		100.000
ОТП банка Србија ад Нови Сад	7,00%	28.03.2023		350.000
Еуробанк директна ад Београд	6,80%	27.01.2023		100.000
Ерсте Банк ад Нови Сад	6,20%	30.01.2023		100.000
Еуробанк директна ад Београд	6,85%	02.03.2023		50.000
Банка Интеза ад Београд	6,70%	26.01.2023		100.000
Банка Интеза ад Београд	6,90%	06.03.2023		100.000
Банка Интеза ад Београд	7,10%	09.03.2023		100.000
Агроиндустријско комерцијална банка АИК ад Београд	7,00%	09.01.2023		200.000
Агроиндустријско комерцијална банка АИК ад Београд	7,30%	13.03.2023		150.000
Универзал банка ад Београд у стечају			911.113	106.894
Универзал банка у стечају (исправка вредности) а.д. Београд			(911.113)	(106.894)
Свега:			8.000.000	2.788.579

Краткорочни депозити код пословних банака на дан 31. децембра 2021. године дати су како следи у наставку:

31.12.2021.	Каматна стопа	Рок доспећа	Износ у ЕУР	Износ у 000 дин
Аддико банк ад Београд	1,40%	04.01.2022	1.000.000	117.582
Српска Банка ад Београд	1,60%	21.01.2022	500.000	58.792
Банка поштанска штедионица ад Београд	1,12%	06.01.2022	2.000.000	235.164
Прокредит банк ад Београд	1,05%	12.06.2022	1.000.000	117.582
Еуробанк ад Београд	1,10%	20.07.2022	2.000.000	235.164
Српска банка ад Београд	2,55%	06.03.2022		100.000
Банка Поштанска штедионица ад Београд	2,10%	04.04.2022		100.000
Банка Поштанска штедионица ад Београд	2,30%	27.12.2022		150.000
Директна банка ад Београд	1,80%	22.04.2022		100.000
Српска Банка ад Београд	2,30%	28.12.2022		100.000
ОТП банка Србија ад Нови Сад	2,10%	14.06.2022		150.000
Директна банка ад Београд	1,80%	29.07.2022		60.000
Уникредит банк Србија ад Београд	2,10%	29.06.2022		250.000
Халкбанк ад Београд	2,50%	14.06.2022		100.000
Халкбанк ад Београд	2,55%	28.12.2022		100.000
Банка Интеза ад Београд	1,90%	01.04.2022		150.000
Банка Интеза ад Београд	2,00%	04.05.2022		100.000
Универзал банка ад Београд у стечају			971.038	114.177
Универзал банка у стечају (исправка вредности) а.д. Београд			(971.038)	(114.177)
Свега:			6.500.000	2.224.284

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

6. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31. децембар 2022.	У хиљадама динара 31. децембар 2021.
Девизни текући рачуни	400.820	470.847
Динарски текући рачуни	326.882	471.733
Остала новчана средства	13.727	3.384
Стање на дан	741.429	945.964

7. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

7.1. Унапред плаћени трошкови и нефактурисани приход

	31. децембар 2022.	У хиљадама динара 31. децембар 2021.
Унапред плаћени трошкови	2.196	1.799
Потраживања за нефактурисани приход	87.454	50.911
Стање на дан	89.650	52.710

Унапред плаћени трошкови у 2022. години износе 2.196 хиљада динара и највећим делом се односе на набавку лиценци компаније Microsoft, у износу од 1.336 хиљада динара.

Потраживања за нефактурисани приход се односе на приходе текућег периода по основу штета који нису фактурисани али су обрачунати. Највеће учешће у нефактурисаним приходима у 2022. години има партнер Guy Carpenter & Company Ltd Лондон у износу од 30.108 хиљада динара (31. децембра 2021. године – 12.677 хиљада динара)

7.2. Техничке резерве које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара

Укупан износ техничких резерви које падају на терет реосигураваача и ретроцесионара на дан 31. децембар 2022. године је 3.282.958 хиљада динара (31. децембра 2021. године – 3.480.129 хиљада динара). Преглед по врстама резерви, дат је у наставку:

	31. децембар 2022.	У хиљадама динара 31. децембар 2021.
Резерве за преносне премије које падају на терет реосигураваача	1.340.925	1.156.625
Резервисане штете које падају на терет реосигураваача	1.921.067	2.304.159
Пасивна математичка резерва	20.966	19.345
Стање на дан	3.282.958	3.480.129

8. КАПИТАЛ

	31. децембар 2022.	У хиљадама динара 31. децембар 2021.
Акцијски капитал	1.774.012	1.743.857
Државни и друштвени капитал		30.155
Остали капитал	3.446	3.446
Резерве	107.680	107.680
Нереализовани добици	16.974	34.940
Нереализовани губици	(38.857)	(10.191)
Нераспоређени добитак	929.624	611.020
Стање на дан	2.792.879	2.520.907

Чланом 27. Закона о осигурању је прописан лимит за обављање послова реосигурања од

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

ЕУР 3.200.000, а Друштво на дан 31. децембар 2022. године има основни капитал у износу од ЕУР 15.150.202 (31. децембар 2021. године: ЕУР 15.087.431). Друштво се котира на берзи, цена акције на дан 31. децембар 2022. године износи 2.000 динара (31. децембар 2021. године: 2.000 динара) и већа је од номиналне вредности. Номинална вредност акције износи 1.810 динара. Тржишна капитализација Друштва износи ЕУР 16.708.097 (2021. година: ЕУР 16.671.194).

На основу Решења Министарства привреде број 023-02-00037/2022-05348/21-1404 од 14.04.2022. године, а у складу са одредбама члана 280а до 280к Закона о осигурању („Службени гласник РС бр 139/14 и 44/21) и Одлуком Владе Републике Србије о издавању акција без накнаде ради преноса запосленима спровео се поступак уписа акција без накнаде по Јавном позиву за упис акција. Друштвени капитал који се преноси на запослене износи 30.154.600 динара и исказан је у 16.660 акција. Право на упис акција имали су држављани РС који су запослени или су били запослени у Друштву или у контролисаним друштвима субјекта преноса до највише 35 година provedеног у радном односу под условом да право на упис нису остварили у целости или делимично у складу са Законом о својинској трансформацији („Службени гласник“ РС 32/97 и 10/01) и Законом о приватизацији („Службени гласник“ РС бр. 8/01; 18/03; 45/05; 123/07; 30/10; 93/12; 119/12; 51/14 и 52/14). Упис запослених и бивших запослених спроведен је у Централном регистру и депоу хартија од вредности и Агенцији за привредне регистре.

Компанија Дунав осигурање је власник 853.905 акција Друштва што представља 87,12% укупног акцијског капитала и 87,12% укупног основног капитала. На основу јавног позива за упис акција емитовано је 16.660 акција. Запослени и бивши запослени који су стекли услове за упис акција укупно су уписали 7.761 акцију или 46,58%, док је остатак од 8.899 акција припало Акцијском фонду или 53,42%. На основу наведеног запослени и бивши запослени су постали власници 0,79% од укупно емитованих акција.

8.1. Акционари

Акционари на дан 31. децембар 2022. године и 31. децембра 2021. године дати су у наставку:

	31.децембар.2022.године				31.децембар.2021.године			
	Број акција	Укупан капитал	% учешћа у акцијском капиталу	% учешћа у основном капиталу	Број акција	Укупан капитал	% учешћа у акцијском капиталу	% учешћа у основном капиталу
Дунав осигурање а.д.о. Београд	853.905	1.545.568	87,12	87,12	853.905	1.545.568	88,63	87,12
Република Србија	46.650	84.437	4,76	4,76	46.650	84.437	4,84	4,76
Сава Осигурање а.д.о. Београд	27.310	49.431	2,79	2,79	27.310	49.431	2,83	2,79
Акцијски фонд	12.231	22.138	1,25	1,25	3.332	6.031	0,35	0,34
Остали акционари	40.021	72.438	4	4	32.260	58.391	3,35	3,29
Акцијски капитал Друштвени капитал	980.117	1.774.012	100	100	963.457	1.743.857	100	98,30
УКУПНО ОСНОВНИ КАПИТАЛ	-	-	-	0,00	16.660	30.155	-	1,70
	980.117	1.774.012		100	980.117	1.774.012		100

8.2. Резерве

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Емисиона премија	107.368	107.368
Законске, статутарне и друге резерве	312	312
Стање на дан	107.680	107.680

Емисиона премија је настала као разлика између цене по којој су акције емитоване и цене по којој су исте плаћене, док се законске, статутарне и друге резерве односе на резерве сигурности формиране у претходним годинама.

8.3. Нереализовани добици и губици

Нереализовани добици и губици односе се на ХОВ које су сагласно рачуноводственој политици класификоване у ХОВ расположиве за продају и њихове промене фер вредности евидентирају се преко биланса стања и исказују се у Извештају о осталом резултату.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

9. РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ

9.1. Дугорочна резервисања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Математичка резерва	25.152	23.441
Резерве за изравнање ризика	1.698	1.247
Друга дугорочна резервисања	35.659	34.775
Стање на дан	62.509	59.463

Промене на рачунима дугорочних резервисања дата су у наставку:

	Математичка резерва	Резерве за изравнање ризика	Друга дугорочна резервисања	Укупно
Стање - 1. јануар 2021. године	21.414	903	34.164	56.481
Повећање током године	2.027	344	2.219	4.590
Искоришћено/смањење	-	-	(1.608)	(1.608)
Стање - 31. децембар 2021. године	23.441	1.247	34.775	59.463
Повећање током године	1.711	451	3.572	5.734
Искоришћено/смањење	-	-	(2.688)	(2.688)
Стање - 31. децембар 2022. године	25.152	1.698	35.659	62.509

Друга дугорочна резервисања

Друга дугорочна резервисања укупно износе 35.659 хиљада динара, односе се на резервисања за бенефиције запосленима у складу са МРС 19 (31. децембар 2021. године: 34.775 хиљада динара). Од тога, резервисани износ за отпремнине при одласку у пензију износи 21.794 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 20.551 хиљада динара), а за јубиларне награде 14.764 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 14.224 хиљада динара). Резервисања за судске спорове износе 0 динара (31. децембар 2021. године 0 хиљада динара).

Обрачун дугорочних резервисања, за јубиларне награде и отпремнине приликом одласка у пензију, израђен је на основу следећег:

- података о запосленима, њиховим годинама старости, радном стажу, висини примања и интерним актима Друштва;
- података Републичког завода за статистику о зарадама у Републици Србији, Закона о раду и Закона о порезу на доходак грађана;
- прогноза економских кретања датих од стране Владе Републике Србије и Народне банке Србије;
- актуарских претпоставки.

Актуарске претпоставке коришћене у обрачуну су следеће:

- пројектована стопа раста зарада од 9,87%, а на бази прогноза економских кретања датих од стране Владе РС и НБС;
- дисконтна стопа од 6,8 %, према пројекцији стопе приноса на постојеће дугорочне хартије од вредности;
- детаљне таблице морталитета за Републику Србију 2010-2012. Републичког завода за статистику (ISBN 978-86-6161-119-3).

9.2. Дугорочне обавезе

Остале дугорочне обавезе у износу 84.370 хиљада динара у целости се односе на обавезе које произилазе из имовине са правом коришћења по МСФИ 16. Обавеза се временски дисконтује у процењеном трајању закупа ове имовине. На дан 31.12.2022. године обавеза по основу пословног простора са правом располагања износи 80.500 хиљада динара, а обавеза по основу закупа три путничка аутомобила износи 3.870 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

9.3. Краткорочне обавезе

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Краткорочне финансијске обавезе	20.901	12.177
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.445.719	729.940
Обавезе за порез из резултата	44.491	19.436
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	2.076.870	1.815.944
Стање на дан	3.587.981	2.577.497

Краткорочне финансијске обавезе највећим делом односе се на део дугорочних обавеза по МСФИ 16 које доспевају до годину дана. Обавеза по основу закупа пословног простора која доспева до годину дана износи 17.870 хиљада динара, а обавеза по основу закупа аутомобила 3.019 хиљада динара.

Обавезе по основу штета и уговорених износа на дан 31. децембар 2022. године износе 1.445.719 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 729.940 хиљада динара), а односе се на обавезе за штете у земљи 1.156.289 хиљаде динара (31. децембар 2021. године: 508.814 хиљада динара), и обавезе за штете у иностранству у износу од 289.430 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 221.126 хиљада динара).

Обавезе за премију, зараде и друге обавезе исказане на дан 31. децембар 2022. године у износу од 2.076.870 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 1.815.944 хиљада динара) односе се највећим делом на обавезе за премију реосигурања у иностранству у износу од 1.784.655 хиљада динара што чини 85,93% (31. децембар 2021. године: 1.654.205 хиљада динара, 91,09%), а друге обавезе износе 292.215 хиљада динара или 14,07% (31. децембар 2021. године: 161.739 хиљада динара, 8,91%), а највећим делом односе се на: обавезе за провизију у земљи и иностранству у износу од 192.556 хиљада динара, обавезе по основу поврата профитне провизије у износу 29.734 хиљаде динара и обавезе по основу поврата премије у износу 30.559 хиљада динара, обавезе за накнаде НБС у износу 11.224 хиљаде динара, а остатак су разне обавезе из пословања, добављачи и разне обавезе из пословања 2.722 хиљада динара и обавезе за ПДВ у износу 3.626 хиљада динара и друге обавезе. Обавезе за порез из резултата у износу од 44.491 хиљада динара (31. децембра 2021 године: 19.436 хиљада динара).

10. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

10.1. Резерве за преносне премије

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Резерве за преносне премије	1.429.457	1.250.095
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	(1.340.925)	(1.156.625)
Преносна премија у самопридржају	88.532	93.470

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преносна премија у самопридржају по врстама реосигурања дата је у следећој табели:

Шифра врсте	Врста осигурања	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
01	Осигурање од последица незгоде	697	698
02	Добровољно здравствено осигурање	-	371
03	Осигурање моторних возила	301	1.478
04	Осигурање шинских возила	1.577	349
05	Осигурање ваздухоплова	24.683	1.274
06	Осигурање пловних објеката	77	-
07	Осигурање робе у превозу	3.604	3.340
08	Осигурање имовине од пожара и других опасности	31.082	23.650
09	Остала осигурања имовине	3.587	43.671
10	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	807	726
11	Осиг. од одговорности због употребе ваздухоплова	2.280	127
12	Осиг. од одговорности због употребе пловних објеката	517	492
13	Осигурање од опште одговорности	18.824	17.096
14	Осигурање кредита	51	43
15	Осигурање јемства	-	-
16	Осигурање финансијских губитака	445	155
	Стање на дан	88.532	93.470

10.2. Друга пасивна временска разграничења

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Приходи будућег периода (камате)	23.129	18.935
Остала пасивна временска разграничења	353	-
Нефактурисани расходи	169.636	110.750
Неискоришћени годишњи одмори	4.357	4.396
	197.475	134.081

Нефактурисани расходи исказани на дан 31. децембра 2022. године у износу од 197.475 хиљада динара (31. децембар 2021. године: 134.081 хиљада динара) највећим делом односе се на процењене расходе по основу премије, штета, регресних штета и провизија реосигурања који по својој суштини припадају расходу извештајног периода.

10.3. Резервисане штете

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Резервисане штете	3.128.093	3.469.679
Резервисане штете које падају на терет саосигуравача, реосигуравача и ретроцесионара	(1.921.067)	(2.304.159)
Резервисане штете у самопридржају	1.207.026	1.165.520

Структура резервисаних штета у самопридржају на дан 31. децембар 2022. године и 31. децембар 2021. године дата је у следећој табели:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Врста осигурања	31. децембар. 2022.	31. децембар. 2021.
01-Осигурање од последица незгоде	23.235	768
02- Добровољно здравствено осигурање	1.256	474
03- Осигурање моторних возила	78.667	85.185
04-Осигурање шинских возила	1.148	8.439
05- Осигурање ваздухоплова	2.192	2.632
06-Осигурање пловних објеката	1.386	550
07-Осигурање робе у превозу	69.097	69.040
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	622.151	591.854
09-Остала осигурања имовине	178.917	195.064
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	169.262	149.547
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	706	1.412
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	182	534
13-Осигурање од опште одговорности	1.893	1.077
14-Осигурање кредита	932	564
15-Осигурање јемства	51.859	52.086
16-Осигурање финансијских губитака	1.710	4.122
18-Осигурање помоћи на путу	49	22
Укупно неживотна осигурања	1.204.642	1.163.370
20- Осигурање живота	960	578
22- Осигурање живота-допунско	1.424	1.572
Укупно животна осигурања	2.384	2.150
Укупно	1.207.026	1.165.520

Структура резервисаних штета (подела Настале пријављене а нерешене штете (РБНС) са резервацијом за трошкове ликвидације и Настале непријављене штете (ИБНР) са резервацијом за трошкове ликвидације) на дан 31. децембра 2022. дата је у следећој табели:

Врста осигурања	Настале пријављене а нерешене штете (РБНС)	Настале непријављене штете (ИБНР)	Укупно резервисане штете
01-Осигурање од последица незгоде	18.090	7.124	25.214
02- Добровољно здравствено осигурање	16.859	17.596	34.455
03- Осигурање моторних возила	40.911	45.921	86.832
04-Осигурање шинских возила	212	1.545	1.757
05- Осигурање ваздухоплова	56.965	39.357	96.322
06-Осигурање пловних објеката	1.194	265	1.459
07-Осигурање робе у превозу	301.937	34.383	336.320
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	808.140	250.158	1.058.298
09-Остала осигурања имовине	446.274	304.427	750.701
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	293.113	251.655	544.768
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.135	599	1.734
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	-	2.984	2.984
13-Осигурање од опште одговорности	29.493	18.320	47.813
14-Осигурање кредита	33.820	26.327	60.147
15-Осигурање јемства	47.158	6.781	53.939
16-Осигурање финансијских губитака	430	1.350	1.780
18-Осигурање помоћи на путу	388	1.923	2.311
20- Осигурање живота	7.800	-	7.800
22- Осигурање живота-допунско	8.726	4.733	13.459
Укупно	2.112.645	1.015.448	3.128.093

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Структура резервисаних штета (подела Настале пријављене а нерешене штете (РБНС) са резервацијом за трошкове ликвидације и Настале непријављене штете (ИБНР) са резервацијом за трошкове ликвидације) на дан 31. децембра 2021. дата је у следећој табели:

Врста осигурања	У хиљадама динара		
	Настале пријављене а нерешене штете (РБНС)	Настале непријављене штете (ИБНР)	Укупно резервисане штете
01-Осигурање од последица незгоде	1.924	1.036	2.960
02- Добровољно здравствено осигурање	6.024	2.622	8.646
03- Осигурање моторних возила	35.894	49.328	85.222
04-Осигурање шинских возила	132	8.481	8.613
05- Осигурање ваздухоплова	52.756	299.396	352.152
06-Осигурање пловних објеката	311	239	550
07-Осигурање робе у превозу	317.298	33.414	350.712
08-Осигурање имовине од пожара и др. Опасности	1.251.731	278.483	1.530.214
09-Остала осигурања имовине	336.071	179.788	515.859
10-Осигурање од одговорности због употребе м.в	275.908	204.988	480.896
11-Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	2.322	232	2.554
12-Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	17.105	9.405	26.510
13-Осигурање од опште одговорности	15.355	3.311	18.666
14-Осигурање кредита	702	6.727	7.429
15-Осигурање јемства	47.344	4.797	52.141
16-Осигурање финансијских губитака	3.473	649	4.122
18-Осигурање помоћи на путу	342	526	868
20- Осигурање живота	3.639	-	3.639
22- Осигурање живота-допунско	12.351	5.575	17.926
Укупно	2.380.682	1.088.997	3.469.679

Повећање насталих пријављених а нерешених штета у највећој мери је настало на врстама осигурања 08 Осигурање имовине од пожара и других опасности и 09 Остала осигурања имовине услед решавања великих штета из претходног периода.

Структура резервисних штета према природи резервације:

	31. децембар 2022	31. децембар 2021
Настале пријављене а нерешене штете без трошкова (РБНС)	2.103.864	2.367.867
Настале непријављене штете без трошкова (ИБНР)	1.011.223	1.083.120
Резерве за трошкове ликвидације штета	13.006	18.692
Укупно резервисане штете	3.128.093	3.469.679

Имајући у виду да подаци о историјском развоју штета представљају основну претпоставку у обрачуна насталих непријављених штета (ИБНР) у наставку су дати подаци о броју и износу решених и резервисаних штета по врстама осигурања и годинама настанка.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Подаци у вези са историјским развојем штете приказани су у табелама које следе:

Преглед решених штета у току 2022. године по врсти осигурања и према годинама настанка (по броју)

У комадима	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Осигурање од последица незгоде	-	-	1	-	5	5	32	43
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	5	12	12	29
Осигурање моторних возила	4	-	1	138	6	28	86	263
Осигурање шинских возила	-	-	-	23	3	9	4	39
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	1	-	-	2	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	1	5	10	16
Осигурање робе у превозу	1	-	-	-	9	23	50	83
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	13	2	3	10	20	102	636	786
Остала осигурања имовине	12	0	4	8	59	214	746	1.043
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	-	-	-	2	1	5	13	21
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	1	5	1	-	-	8
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	3	2	4	9
Осигурање од опште одговорности	1	1	1	1	4	29	23	60
Осигурање кредита	-	1	1	-	1	3	27	33
Осигурање јемства	-	-	-	-	1	1	6	8
Осигурање финансијских губитака	-	1	-	-	1	6	9	17
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	3	18	22
Укупно неживот	32	5	12	188	121	447	1.678	2.483
Осигурање живота	-	-	-	-	4	11	22	37
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	-	1	1	3	6	34	49
Укупно живот	4	-	1	1	7	17	56	86
УКУПНО	36	5	13	189	128	464	1.734	2.569

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед решених штета у току 2022. године по врсти осигурања и према годинама настанка (у 000 РСД)

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
У хиљадама РСД								
Осигурање од последица незгоде	64	-	35	-	174	939	51.713	52.925
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	2.883	14.980	39.986	57.849
Осигурање моторних возила	1.119	-	4	799	4.331	29.501	300.074	335.828
Осигурање шинских возила	-	-	-	680	270	667	450	2.067
Осигурање ваздухоплова	-	-	-	2.320	-	-	20.752	23.072
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	68	153	1.236	1.457
Осигурање робе у превозу	1.982	-	-	-	11.342	15.104	13.302	41.730
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	78	6.395	323	4.776	363.622	478.727	832.472	1.686.393
Остала осигурања имовине	16.016	1.923	24	83.902	1.982	151.200	991.492	1.246.539
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	11.611	-	-	38	-	1.320	560.812	573.781
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	356	-	1.038	411	-	-	-	1.805
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	3.704	2.909	139	6.752
Осигурање од опште одговорности	3.243	-	205	1.922	5	31.254	18.987	55.616
Осигурање кредита	-	-	-	-	(64)	406	134.498	134.840
Осигурање јемства	-	-	-	-	69	41	20.446	20.556
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	2.787	1.469	3.872	8.128
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	-	18.763	18.763
Укупно неживот	34.469	8.318	1.629	94.848	391.173	728.670	3.008.994	4.268.101
Осигурање живота	-	-	-	-	255	5.254	19.025	24.534
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	3	-	-	238	1.243	3.574	27.657	32.715
Укупно живот	3	-	-	238	1.498	8.828	46.682	57.249
УКУПНО	34.472	8.318	1.629	95.086	392.671	737.498	3.055.676	4.325.350

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2022. године (број)

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
У комадима								
Осигурање од последица незгоде	5	-	-	-	2	1	9	17
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	4	4	7	15
Осигурање моторних возила	15	13	53	45	7	9	17	159
Осигурање шинских возила	-	-	1	-	-	1	2	4
Осигурање ваздухоплова	-	1	1	-	-	-	1	3
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	1	1	4	6
Осигурање робе у превозу	1	2	1	1	3	9	26	43
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	22	6	11	14	19	30	93	195
Остала осигурања имовине	11	3	2	5	13	27	113	174
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	29	1	5	3	2	-	1	41
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1	-	-	-	-	1	-	2
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	4	2	2	2	4	9	23	46
Осигурање кредита	-	-	-	-	1	-	2	3
Осигурање јемства	-	-	1	-	1	-	2	4
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	3	-	3
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	1	2	3
Укупно неживот	88	28	77	70	57	96	302	718
Осигурање живота	-	-	1	-	1	3	3	8
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	4	-	3	-	3	-	7	17
Укупно живот	4	-	4	-	4	3	10	25
УКУПНО	92	28	81	70	61	99	312	743

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед резервисаних пријављених штета према годинама настанка на дан 31. децембар 2022.
(у 000 РСД)

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
У хиљадама РСД								
Осигурање од последица незгоде	102	-	-	-	108	105	17.699	18.014
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	15.831	263	694	16.788
Осигурање моторних возила	1.160	236	718	3.010	1.576	3.605	30.437	40.742
Осигурање шинских возила	-	-	20	-	-	64	128	212
Осигурање ваздухоплова	-	55.070	544	-	-	-	1.115	56.729
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	110	274	806	1.190
Осигурање робе у превозу	370	248.974	720	39.894	827	2.819	7.086	300.690
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	27.707	1.316	4.554	68.035	151.250	244.765	307.150	804.777
Остала осигурања имовине	1.113	2.313	314	10.558	128.078	244.785	57.256	444.417
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	235.624	4.106	3.759	16.329	14.476	-	17.598	291.892
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	551	-	-	-	-	581	-	1.132
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање од опште одговорности	834	119	133	803	668	12.339	14.474	29.370
Осигурање кредита	-	-	-	-	33.600	-	79	33.679
Осигурање јемства	-	-	46.839	-	34	-	86	46.959
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	-	429	-	429
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	-	16	371	387
Укупно неживот	267.461	312.134	57.601	138.629	346.558	510.045	454.979	2.087.407
Осигурање живота	-	-	465	-	572	125	6.606	7.768
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.017	-	526	-	1.047	-	5.100	8.690
Укупно живот	2.017	-	991	-	1.619	125	11.706	16.458
УКУПНО	269.478	312.134	58.592	138.629	348.177	510.170	466.685	2.103.865

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед броја штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у комадима)

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	Укупно
У комадима							
Осигурање живота	-	-	1	-	4	5	10
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	8	-	4	1	6	5	24
Укупно живот	8	-	5	1	10	10	34

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	Укупно
У комадима							
Осигурање од последица незгоде	5	-	1	-	7	4	17
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	4	6	10
Осигурање моторних возила	19	13	54	183	12	29	310
Осигурање шинских возила	-	-	1	-	-	5	6
Осигурање ваздухоплова	-	1	1	-	-	-	2
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	2	4	6
Осигурање робе у превозу	1	2	1	1	6	19	30
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	34	8	14	21	30	76	183
Остала осигурања имовине	23	3	6	11	21	110	174
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	29	1	5	3	3	2	43
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	2	-	-	-	-	1	3
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	1	-	1
Осигурање од опште одговорности	4	3	3	2	8	7	27
Осигурање кредита	-	1	1	-	1	1	4
Осигурање јемства	-	-	1	-	-	-	1
Осигурање финансијских губитака	-	1	-	-	1	5	7
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	1	4	5
Укупно неживот	117	33	88	221	97	273	829

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед износа штета пренетих из ранијег периода, према годинама настанка (у 000 РСД)

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	Укупно
У хиљадама РСД							
Осигурање живота	-	-	466	-	257	2.896	3.619
Рентно осигурање	-	-	-	-	-	-	-
Допунско осигурање уз осигурање живота	2.570	-	569	313	2.309	6.524	12.285
Укупно живот	2.570	-	1.035	313	2.566	9.420	15.904

	Пре 2017	2017	2018	2019	2020	2021	Укупно
У хиљадама РСД							
Осигурање од последица незгоде	120	-	38	-	281	1.475	1.914
Добровољно здравствено осигурање	-	-	-	-	263	5.728	5.991
Осигурање моторних возила	2.416	235	723	4.140	5.645	22.541	35.700
Осигурање шинских возила	-	-	17	-	-	114	131
Осигурање ваздухоплова	-	51.958	513	-	-	-	52.471
Осигурање пловних објеката	-	-	-	-	147	163	310
Осигурање робе у превозу	1.110	253.331	720	44.252	961	15.211	315.585
Осигурање имовине од пожара и др. опасности	35.101	7.740	4.934	38.234	521.140	637.823	1.244.972
Остала осигурања имовине	31.978	4.193	1.574	108.482	11.362	176.668	334.257
Осигурање од одг. због употребе моторних возила	247.446	4.115	3.729	5.463	12.888	775	274.416
Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	1.039	-	-	-	-	1.283	2.322
Осигурање од одг. због употребе пловних објеката	-	-	-	-	17.012	-	17.012
Осигурање од опште одговорности	834	189	203	8.995	954	4.-96	15.271
Осигурање кредита	-	3	101	-	-	594	698
Осигурање јемства	-	-	47.118	-	-	-	47.118
Осигурање финансијских губитака	-	-	-	-	2.681	774	3.455
Осигурање трошкова правне заштите	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи на путовању	-	-	-	-	13	328	341
Укупно неживот	320.044	321.764	59.670	209.566	573.347	867.573	2.351.964

Износ у табели је приказан без трошкова резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

10.4 Резерве за неистекле ризике

Према Правилнику Друштво образује ове резерве у износу изнад резерви за преносне премије за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду а по уговорима из текућег периода. Утврђено стање резерви за неистекле ризике на дан 31. децембра 2022. године износи 0 динара (31. децембар 2021. године: 0 хиљада динара).

11. СРЕДСТВА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

Средства техничких резерви имају следећу структуру:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Математичка резерва	25.152	23.441
Преносне премије	1.429.457	1.250.095
Резерве за изравнање ризика	1.698	1.247
Резервисане штете	3.128.093	3.469.679
Резерве за неистекле ризике	-	-
Стање на дан	4.584.400	4.744.462

Друштво је средства техничких резерви на дан 31. децембра 2022. године уложило у следеће пласмане:

	У хиљадама динара		
	Део који се користи за покриће техничких резерви	Остала и средства за покриће гарантних резерви	Укупно
Депозити код банка	369.124	1.818.094	2.187.218
Акције на листи А београдске берзе	45.057	5.286	50.343
Обвезнице РС - неживот	793.440	-	793.440
Обвезнице РС - живот	23.989	-	23.989
Средства на рачуну без ограничења -неживот	69.832	671.596	741.428
Средства на рачуну без ограничења - живот	-	-	-
Средства Новчаног фонда	-	-	-
Средства у преносним премијама и резер.штетама - живот	39.841	-	39.841
Средства у преносним премијама и резер.штетама - неживот	3.243.117	-	3.243.117
Стање на дан 31. децембар	4.584.400	2.494.976	7.079.376

Структура улагања техничких резерви је у складу са захтевима Закона о осигурању и Одлуком Народне банке Србије о инвестирању средстава осигурања (Сл.гласник РС, бр.55/2015, 111/2017 и 149/2020).

12. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

Према обрачуну Друштва испуњени су законски захтеви адекватности капитала. Гарантни капитал је према обрачуну Друштва већи од 1/3 захтеване маргине солвентности и већи је од основног капитала прописан чланом 27. Закона о осигурању. Такође, гарантна резерва (распожива маргина солвентности) је, према обрачуну Друштва, већа од захтеване маргине солвентности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

13. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) ПРИХОДИ

Приходи од премије реосигурања и ретроцесије

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Премија реосигурања и ретроцесије	10.177.129	7.059.352
Премија пренета ретроцесијом	(6.613.252)	(4.801.748)
Повећање резерви за преносне премије	(179.362)	-
Смањење резерви за преносне премије	-	67.457
	3.384.515	2.325.061

Приходи од премије реосигурања и ретроцесије исказани су за 2022. годину у износу од 3.384.515 хиљада динара (2021. година: 2.325.061 хиљада динара), а састоје се од премије реосигурања животних и неживотних осигурања из земље и иностранства, умањене за повећање активне преносне премије у износу од 179.362 хиљада динара као и за пасивну премију умањену за повећање пасивних преносних премија. Значајан раст пасивне премије је последица раста активне преносне премије.

Премија реосигурања је порасла за 3.117.778 хиљада динара, односно 44,17% у највећој мери услед раста премије на имовинским врстама осигурања и то врсти осигурања 08 Осигурања имовине од пожара и других опасности и врста осигурања, 09 Остала осигурања имовине и 10 Осигурање од аутоодговорности за 2.151.315 хиљада динара (42,11%), као последица развоја портфеља по постојећим и новим аутоматским уговорима, као и закључивања нових факултативних уговора.

Преглед прихода од премије реосигурања и ретроцесија у 2022. и 2021. години по врстама осигурања:

Врста реосигурања	31. децембар. 2022.	31. децембар 2021.
01 Осигурање од незгоде	160.096	10.704
02 Добровољно здравствено осигурање	4.128	3.865
03 Осигурање моторних возила - каско	442.300	333.285
04 Осигурање шинских возила	17.743	16.368
05 Осигурање ваздухоплова	6.661	2.491
06 Осигурање пловних објеката	4.634	6.708
07 Осигурање транспорта	17.157	14.813
08 осигурање од пожара	1.247.950	1.087.267
09 Остала осигурања имовине	865.767	685.844
10 Осигурање од аутоодговорности	531.492	80.381
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	2.586	1.483
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	3.470	6.296
13 Осигурање од опште одговорности	44.761	43.371
14 Осигурање кредита	3.746	2.823
15 Осигурање јемства	930	1.168
16 Осигурање финансијских губитака	9.926	8.775
18 Осигурање помоћи на путу	887	311
Укупно неживотно осигурање:	3.364.234	2.305.953
Животно осигурање:	20.281	19.108
УКУПНО:	3.384.515	2.325.061

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

14. ПОСЛОВНИ (ФУНКЦИОНАЛНИ) РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Расходи за дугорочна резервисања	2.244	2.374
Расходи накнада штета и уговорених износа	1.823.706	1.474.105
Резервисане штете – повећање	39.810	-
Резервисане штете - смањење	-	(51.544)
Приходи по основу регреса	(28.542)	(29.159)
Смањење осталих техничких резерви	-	(2.755)
Укупно	1.837.218	1.393.021

14.1. Расходи накнада штета и уговорених износа

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Ликвидиране штете -удели у штетама реосигурања и ретроцесије	4.325.350	3.053.624
Расходи извиђаја, процене, ликвидације	18.072	16.578
Приходи од учешћа штета реосигурања	(2.519.716)	(1.596.097)
Укупно	1.823.706	1.474.105

Ликвидиране штете -удели у штетама реосигурања и ретроцесије

	У хиљадама динара	
	31. децембар.	31. децембар
Врста реосигурања	2022.	2021.
01 Осигурање од незгоде	52.925	2.822
02 Добровољно здравствено осигурање	57.849	11.694
03 Осигурање моторних возила - каско	335.828	235.883
04 Осигурање шинских возила	2.067	11.951
05 Осигурање ваздухоплова	23.072	402.539
06 Осигурање пловних објеката	1.457	2.065
07 Осигурање транспорта	41.730	16.763
08 осигурање од пожара	1.686.392	1.524.819
09 Остала осигурања имовине	1.246.538	649.483
10 Осигурање од аутоодговорности	573.780	55.374
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.805	-
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	6.752	8.802
13 Осигурање од опште одговорности	55.616	17.663
14 Осигурање кредита	134.840	54.101
15 Осигурање јемства	20.556	624
16 Осигурање финансијских губитака	8.128	2.438
18 Осигурање помоћи на путу	18.763	4.887
Укупно неживотно осигурање:	4.268.101	3.001.907
Животно осигурање:	57.249	51.717
УКУПНО:	4.325.350	3.053.624

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Приходи од учешћа штета реосигурања

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	31. децембар. 2022.	31. децембар 2021.
01 Осигурање од незгоде	7.634	2.281
02 Добровољно здравствено осигурање	56.171	10.297
03 Осигурање моторних возила - каско	59.686	192
04 Осигурање шинских возила	749	217
05 Осигурање ваздухоплова	22.918	401.509
06 Осигурање пловних објеката	743	-
07 Осигурање транспорта	38.960	15.458
08 осигурање од пожара	880.106	785.137
09 Остала осигурања имовине	779.447	212.348
10 Осигурање од аутоодговорности	390.020	42.906
11 Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	1.803	-
12 Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	6.367	8.313
13 Осигурање од опште одговорности	52.539	16.656
14 Осигурање кредита	133.648	50.824
15 Осигурање јемства	19.578	561
16 Осигурање финансијских губитака	447	-
18 Осигурање помоћи на путу	18.452	4.790
Укупно неживотно осигурање:	2.469.267	1.551.487
Животно осигурање:	50.450	44.610
УКУПНО:	2.519.716	1.596.097

14.2. Резервисане штете – повећање/смањење

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Резервисане штете животних осигурања	(1.695)	(1.717)
Нето повећање/смањење резервисаних штета - удела	41.505	(49.827)
Укупно	39.810	(51.544)

15. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИНВЕСТИЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

15.1. Приходи од инвестирања средстава осигурања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Приходи од камата	104.019	56.187
Приходи од усклађивања вредности средстава која се вреднују кроз биланс успеха	1.219	1.284
Добици од продаје ХОВ	36.471	-
Позитивне курсне разлике	20.025	6.600
Остали приходи по основу инвестиционих активности	388	324
	162.122	64.395

Приходи од камата исказани за 2022. годину у износу 104.019. хиљада динара (2021. година: 56.187 хиљада динара) односе се на приходе од обвезница РС и приходе од камата на депозите. Приходи од усклађивања вредности средстава који се вреднују кроз биланс успеха у износу од 1.219 хиљаде динара (2021. година: 1.284 хиљада динара) односе се на приходе од усклађивања вредности дугорочних финансијских пласмана и усклађивање вредности стамбених зајмова.

Приходи од продаје ХОВ у износу 36.471 хиљада динара односе се на приходе од продаје акција

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Комерцијалне банке ад које су у пословним књигама Друштва биле разврстане као расположиве за продају, чије су осцилације фер вредности ишле на ревалоризационе добитке на капиталу. Самим чином продаје ових акција ревалоризациони добитак се укинуо у корист прихода у билансу успеха што је проузроковало повећање добитка од инвестиционе активности.

Позитивне курсне разлике у износу 20.025 хиљада динара (2021. година: 6.600 хиљаде динара) односе се на позитивне курсне разлике из депозита, камата и курсне разлике по девизном рачуну. Остали приходи по основу инвестиционе активности у износу од 388 хиљада динара (2021. година: 324 хиљада динара) односе се на остварене дивиденде по основу учешћа у капиталу других правних лица.

15.2. Расходи по основу инвестирања средстава осигурања

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Расходи по основу усклађивања вредности финансијских средстава која се исказују по фер вредности	38	1.239
Негативне курсне разлике	9.630	2.136
	9.668	3.375

Негативне курсне разлике у износу од 9.630 хиљада динара (2021. година: 2.136 хиљада) односе се на негативне курсне разлике по основу депозита, текућег рачуна, као и курсне разлике по основу ХОВ.

16. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА РЕОСИГУРАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Трошкови прибаве	2.142.885	987.280
Трошкови провизије	2.039.146	921.317
Остали трошкови прибаве	103.739	65.963
Трошкови управе	140.457	139.744
Амортизација	15.891	19.334
Трошкови материја и енергије	35.868	29.443
Трошкови зарада	74.202	77.459
Остали трошкови управе	14.496	13.508
Остали трошкови спровођења	15.918	11.160
Провизија реосигурања	(1.382.555)	(589.328)
	916.705	548.856

Трошкови спровођења реосигурања су већи за 67,02% на дан 31.12.2022. године у односу на исти период 2021. године, резултат су значајног раста расхода по основу провизије и послова реосигурања од 121,33%.

17. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
<i>Финансијски приходи осим финансијских прихода по основу инвестиционе активности:</i>		
- Позитивне курсне разлике	102.223	37.189
- Позитивни ефекти валутне клаузуле	60.793	33.597
	163.016	70.786

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

18. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
<i>Финансијски расходи осим фин. расхода по основу инвестиционе активности</i>		
- Камате за јавне приходе и камате по МСФИ 16	2.289	2.044
- Негативне курсне разлике	125.947	43.006
- Негативни ефекти валутне клаузуле	52.381	10.269
	180.617	55.319

19. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Остали приходи	1.396	1.513
Остали расходи	(16.313)	(15.595)

20. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Приходи од усклађивања вредности потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности износе за 2022. годину 208.360 хиљада динара (2021. година: 193.310 хиљада динара) и представљају приходе од усклађивања вредности потраживања која су у целости исправљена у претходном обрачунском периоду, а наплаћена у текућем извештајном периоду.

21. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА И ДРУГЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИМОВИНЕ

Расходи по основу обезвређења потраживања и друге имовине која служи за обављање делатности износе за 2022. годину 364.308 хиљада динара (2021. година: 224.607 хиљада динара) и у целини се односе на расходе по основу исправке вредности потраживања. Највећи износ исправке потраживања се односи на премију из иностранста од 57,18%.

22. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

а) Компоненте пореза на добит

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2022	2021
Одложени порези		
Добитак по основу креирања одложених пореза	(5.447)	(1.016)
Губитак по основу креирања одложених пореза	449	117
Нето добитак по основу креирања одложених пореза	(4.998)	(899)
Текући порез		
Порески расход периода	105.098	63.289
	105.098	63.289
Укупан порез на добитак	100.100	62.390

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

б) Усаглашавање износа пореза на добитак и производа резултата пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Добит пре опорезивања	594.547	414.073
Порез обрачунат по законској стопи од 15%	89.182	62.111
Порески ефекат расхода који се не признају у пореском билансу	154.067	38.461
Порески ефекат прихода који се не признају у пореском билансу	(47.957)	(30.605)
Ефекат одложених пореза	4.988	899
Опорезива добит из ПБ	700.657	421.929
Порески расход периода (15% добити из ПБ)	105.098	63.289
Ефективна пореска стопа	17,68%	15,28%

Пореска основица и опорезива добит у пореском билансу је бруто добит из биланса успеха увећана за расходе који се по Закону о порезу на добит правних лица не признају у пореском билансу и умањена за приходе од камата на дужничке ХОВ чији емитент је Република Србија.

23. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2022. године Друштво учествује у четири судска спора ван послова осигурања. Укупна вредност спорова који се воде против Друштва по овим основама је 262 хиљаде динара. По извештају ангажованог адвоката није потребна резервација за ове спорове.

На дан 31. децембра 2022. године Друштво учествује у седам судских спорова из послова осигурања. У свим случајевима у којима се одштетни захтев односи на накнаду из уговора о осигурању извршена је резервација у складу са законом.

Друштво сматра, имајући у виду износ резервисаних средстава, да исходи спорова који су у току неће имати материјално значајне негативне ефекте на финансијско стање или резултат пословања Друштва.

24. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Матично правно лице и његов крајњи власник

Матично правно лице је Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд а крајњи власник је Република Србија.

У уобичајеним пословним активностима, Друштво обавља различите трансакције са повезаним правним лицима, првенствено по основу уговора који се тичу пружања међусобних услуга. Ове трансакције обављају се под комерцијалним и тржишним условима.

У току 2022. године, примања и накнаде кључног руководства Друштва – чланова Надзорног и Извршног одбора Друштва износила су 23.661 хиљаде динара (2021. године: 21.969 хиљаде динара). Целокупан износ накнаде кључног руководства односи се на краткорочна примања запослених. У претходној години целокупан износ накнаде кључног руководства односи се на краткорочна примања. Друштво нема других накнада кључног руководства.

Идентификована повезана лица чине власник акција Друштва - Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд и чланице Дунав осигурање групе: Дунав осигурање а.д., Бања Лука, Дунав Ауто д.о.о., Београд, Дунав Стокброкер а.д., Београд, Дунав- друштво за управљање добровољним пензијским фондом и Дунав турист д.о.о., Златибор.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Трансакције са повезаним правним лицима из којих произилазе потраживања и обавезе односно приходи и расходи приказане су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
ПРИХОДИ		
<i>Обрачуната премија реосигурања и ретроцесије</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	3.944.943	1.982.599
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	93.700	83.806
Укупно обрачуната премија реосигурања и ретроцесије	4.038.643	2.066.405
<i>Провизије по основу реосигурања и ретроцесија</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	37.723	48.882
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	35	-
Укупно провизије по основу реосигурања и ретроцесије	37.758	48.882
<i>Приходи од ефеката валутне клаузуле</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	46.029	24.110
Укупно приходи од ефеката валутне клаузуле	46.029	24.110
<i>Позитивне курсне разлике</i>		
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	389	147
Укупно позитивне курсне разлике	389	147
<i>Остали приходи по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	972	
Дунав ауто	3	51
Укупно остали приходи по МСФИ 16	975	51
<i>Приходи од усклађивања вредности имовине</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	785	805
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	47.544	69.643
Укупно приходи од усклађивања вредности имовине	48.329	70.448
Укупни приходи	4.172.123	2.210.043

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
РАСХОДИ		
<i>Ликвидиране штете-удели из реосигурања и ретоцесије</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.680.430	782.933
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	41.318	9.267
Укупно ликвид. штете удели из реосигурања и ретоцесије	1.721.748	792.200
<i>Провизије из послова реосигурања у земљи и ино</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	762.105	125.796
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	15.061	13.958
Укупно расходи по основу провизије	777.166	139.754
<i>Трошкови амортизације по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	8.195	8.940
Дунав Ауто д.о.о., Београд	4.201	3.467
Укупно трошкови амортизације по МСФИ 16	12.396	12.407
<i>Трошкови производних услуга</i>		
Дунав Турист Златибор	745	-
Дунав Ауто д.о.о., Београд	51	137
Укупно трошкови производних услуга	796	137
<i>Трошкови премије осигурања</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.402	1.369
Укупно трошкови премије осигурања	1.402	1.369
<i>Трошкови пдв по МСФИ 16</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.809	1.975
Дунав Ауто д.о.о., Београд	763	660
Укупно трошкови ПДВ по МСФИ 16	2.572	2.635
<i>Трошкови непроизводних услуга</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	362	354
Дунав Стокброкер а.д., Београд	1.581	856
Укупно трошкови непроизводних услуга	1.943	1.210
<i>Остали непоменути трошкови</i>		
Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд	3.397	-
Дунав" друштво за управљање доброволним пензијским фондом	2.300	2.174
Укупно остали непоменути трошкови	5.697	2.174
<i>Расходи од ефеката валутне клаузуле</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	39.214	6.546
Укупно расходи валутне клаузуле	39.214	6.546
<i>Негативне курсне разлике</i>		
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	313	40
Укупно негативне курсне разлике	313	40
<i>Расходи од обезвређења</i>		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.155	794
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	34.001	79.893
Укупно расходи од обезвређења	35.156	80.687
Компанија Дунав Осигурање а.д.о. Београд	72	
Укупни расходи	2.598.475	1.039.159
СВЕГА ПРИХОДИ - РАСХОДИ	1.573.648	1.170.884

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
АКТИВА		
Имовина са правом коришћења по МСФИ 16		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	44.702
Дунав ауто д.о.о	14.850	16.983
Укупно имовина са правом коришћења	14.850	61.685
Исправка вредности имовине са правом коришћења		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	-	(8.940)
Дунав ауто д.о.о	(6.497)	(3.467)
Укупно исправка вредности	(6.497)	(12.407)
Учешћа у капиталу	1.243	1.243
Дунав турист д.о.о., Златибор	1.243	1.243
Исправка вредности учешћа у капиталу		
Дунав турист д.о.о., Златибор	(1.243)	(1.243)
Укупно исправка вредности учешћа	(1.243)	(1.243)
Потраживања за премију реосигурања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1.155.084	785.345
Дунав осигурање а.д., Бања Лука	87.915	81.715
Укупно потраживања за премију реосигурања	1.242.999	867.060
Потраживање за дате авансе		
„Дунав“ друштво за управљање добровољним пензијским фондом	183	188
Укупно потраживање за дате авансе	183	188
Потраживање по основу провизије из послова реосигурања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	293	8.813
Укупно потраживање по основу провизије из послова реосигурања	293	8.813
Потраживање по основу накнаде штете у земљи		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	1	12
Укупно потраживање по основу накнада штета у земљи	1	12
Исправка вредности потраживања		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	(1.155)	(793)
Дунав осигурање а.д.о., Бања Лука	(71.279)	(52.966)
Укупно исправка вредности потраживања	(72.434)	(53.759)
Унапред плаћени трошкови		
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	66	93
Укупно унапред плаћени трошкови	66	93
Остала потраживања		
Компанија Дунав осигурање а.д.о Београд	124	-
Укупна актива	1.179.585	871.685

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
ПАСИВА		
Обавезе по основу МСФИ 16	6.889	48.058
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд		36.461
Дунав ауто	6.889	11.597
Обавезе по основу штета и уговорених износа из реосигурања	718.616	361.690
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	708.100	356.503
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	10.516	5.187
Обавезе за провизије из послова реосигурања	191.121	37.210
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	191.121	36.868
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	-	342
Обавезе за поврат премије реосигурања	5.360	58.885
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	5.360	58.885
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука		
Добављачи у земљи	652	1.684
Компанија Дунав Осигурање а.д.о., Београд	264	1.213
Дунав Стокброкер а.д., Београд	60	78
Дунав ауто	328	393
ПВР – обрачунати нефактурисани трошкови	2.104.856	2.216.418
Преносна премија дата у реосигурању	920.272	747.995
Компанија Дунав осигурања адо Београд	902.596	747.493
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	17.675	502
Удео реосигураваача у РБНС и ИБНР	1.175.499	1.461.578
Компанија Дунав осигурања адо Београд	1.161.933	1.457.985
Дунав Осигурање а.д., Бања Лука	13.566	3.593
Учешће рео у математичкој	9.085	6.845
Компанија Дунав осигурања адо Београд	9.085	6.845
Укупно пасива	3.027.494	2.723.945
Актива /(пасива), нето	(1.847.909)	(1.852.260)

25. УСАГЛАШЕНОСТ ПОТРАЖИВАЊА

За израду годишњих финансијских извештаја је вршено усаглашавање потраживања са стањем на дан 31. октобра 2022. године. Проценат усаглашености потраживања износи 93,63%.

У складу са интерним актом Друштво је послало изводе отворених ставки пословним партнерима са стањем на дан 31. октобра 2022. године. Изводи отворених ставки нису послати Друштвима у стечају и ликвидацији, у земљи и иностранству. Поред тога Изводи отворених ставки нису послати ни групи пословних партнера који су учествовали на преузетом ризику, а по коме се десила штета на броду ЕОС, која су исправљена у износу од 100%, а по коме се водио судски спор са водећим реосигуравачем.

26. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
Нето добитак	494.446.688	351.683.204
Број акција	980.117	980.117
Зарада по акцији	504.477	358.818

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

27. ОСТАЛЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

27.1. Налази екстерне контроле

У току 2022. године није било екстерних контрола.

27.2. Интерне контроле и ризици у пословању

Друштво организује, примењује и развија систем интерних контрола и управљања ризицима у складу са чланом 147. Закона о осигурању, Одлуком о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање ризицима („Службени гласник РС“ бр. 51/2015) и Стратегијом управљања ризицима од 04. марта 2016. године.

Функцију свеобухватне интерне контроле обавља Служба за контролинг и управљање ризицима уз сарадњу свих других организационих јединица Друштва, а у складу са Правилником о унутрашњој организацији и основама систематизације послова бр. IА-350 од 21. јуна 2016. године.

Идентификација, процена, мерење и контрола ризика којима је Друштво изложено, континуирано се развија и прилагођава промењеним условима пословања у свим организационим јединицама, у складу са унутрашњом организацијом и систематизацијом послова, усвојеним интерним актима, правилима струке, добрим пословним обичајима, пословном етиком и важећим прописима. Управљање појединим ризицима се врши у надлежним организационим деловима Друштва у којима су ризици идентификовани. Директори сектора су одговорни за конзистентну примену усвојених политика управљања ризицима на свим нивоима у Друштву, као и да сви запослени добро разумеју одговорност коју носе процеси управљања ризиком у коме учествују, уз поштовање успостављених етичких и професионалних стандарда.

У поступку управљања ризицима, процедурама се обезбеђује свеобухватно и превентивно идентификовање ризика, процена ризика и мерење ризика којима је Друштво изложено у свом пословању, на начин који обезбеђује трајно одржавање адекватности капитала и изложености ризику на нивоу који не угрожава имовину и пословање.

Процес управљања ризицима обезбеђује сагледавање свих кључних фактора и елемената који омогућавају да се финансијски, људски и други ресурси усмере на начин који обезбеђује што је могуће већу дисперзију, поделу и минимизирање ризика.

Ризични профил Друштва опредељен је прихватљивим нивоом изложености ризику, односно нивоом ризика који је Друштво спремно да преузме, а у складу је са дефинисаним политикама, циљевима и принципима управљања ризиком. Извршни одбор Друштва континуирано прати и процењује успостављени систем управљања ризицима, а о налазима редовно извештава Надзорни одбор.

У посматраном периоду није било измена у успостављеном скупу инструмената за идентификацију, мерење, процену и контроле ризика већ је даље настављено са праћењем кретања њиховог утицаја на пословање Друштва, остварење пословних циљева и реализације стратегије и оперативних планова. Сходно Одлуци о систему управљања у друштву за осигурање/реосигурање Друштво је идентификовало 35 ризика.

Друштво је успоставило систем интерних контрола који, између осталог, обухвата поступке и радње ради спречавања прекомерне изложености друштва ризицима.

Интерне контроле промовишу ефикасност, смањују ризик од губитка имовине и помажу у обезбеђењу поузданости финансијских извештаја и усклађености са законима, политикама и интерним актима пословне политике. Акценат у спровођењу интерних контрола стављен је на очување интегритета средстава, спречавање и откривање оперативних грешака, тачности и потпуности рачуноводствених евиденција и благовремено састављање поузданих финансијских информација као и унапређења информационог система.

Ризици су груписани у 7 група и то:

1. Ризици реосигурања
2. Тржишни ризици
3. Ризици неиспуњења обавезе друге уговорне стране
4. Ризици ликвидности
5. Оперативни ризици
6. Правни ризици
7. Други значајни ризици

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Приликом класификације ризика исти су ранжирани у складу са степеном њиховог утицаја на пословање Друштва и то на: низак ризик, ризик средњег интензитета, висок ризик и екстреман ризик, тј. незнатан, мали, значајан, критичан и неприхватљив.

27.3. Обелодањивања у вези са уговорима о осигурању

Структура премије реосигурања по врстама осигурања

Ризик реосигурања је ризик губитка или неповољне промене вредности обавеза у случају немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања.

Друштво спроводи контроле свих ризика пре преузимања у реосигуравајуће покриће. Поред контроле у смислу прихватљивости ризика, Друштво пре коначне одлуке о прихвату истог врши и анализу и обезбеђење одговарајуће дисперзије ризика по хоризонтали и вертикали, путем ретроцесије, као и кроз покрића за заштиту самопридржаја.

У табели испод приказана је структура премије реосигурања по врстама осигурања:

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
01 Осигурање од незгоде	178.764	18.112
03 Осигурање моторних возила - каско	565.064	374.525
07 Осигурање транспорта	164.533	113.954
10 Осигурање од аутоодговорности	1.671.740	331.569
08,09 Осигурање имовине	5.588.195	4.777.051
Остало	1.854.477	1.285.133
Укупно неживотно осигурање:	10.022.773	6.900.344
Животно осигурање:	154.356	159.008
УКУПНО:	10.177.129	7.059.352

Ризици концентрације

Друштво нема значајних изложености према било којој групи ретроцедената па по том основу није изложено ризику концентрације.

Са аспекта врсте ризика највећа вероватноћа значајних губитака за Друштво произилази из катастрофалних догађаја, као што су поплаве, олује, град, пожар или оштећења од земљотреса.

Друштво има обезбеђено адекватно покриће ретроцесијом које у значајној мери неутралише ризике концентрације који произилазе из катастрофалних догађаја.

Обелодањивање података у вези са структуром ликвидираних штета

Структура ликвидираних штета по носиоцима ризика

Део ликвидираних штета	Текућа година			Претходна година		
	Неживот	Живот	Укупно	Неживот	Живот	Укупно
У самопридржају	1.798.834	6.799	1.805.633	1.450.420	7.107	1.457.527
Реосигурање	2.469.267	50.450	2.519.717	1.551.487	44.610	1.596.097
Укупно:	4.268.101	57.249	4.325.350	3.001.907	51.717	3.053.624

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Структура ликвидираних штета по врстама реосигурања

Врста реосигурања	У хиљадама динара	
	Текућа година	Претходна година
01 Осигурање од незгоде	52.925	2.822
03 Осигурање моторних возила - каско	335.828	235.883
07 Осигурање транспорта	41.730	16.763
10 Осигурање од аутоодговорности	573.780	55.374
08,09 Осигурање имовине	2.932.931	2.174.302
Остало	330.907	516.763
Укупно неживотно осигурање:	4.268.101	3.001.907
Животно осигурање:	57.249	51.717
УКУПНО :	4.325.350	3.053.624

Одлуку о висини и врсти покрића ризика из ретроцесије Друштво утврђује на основу Правилника о условима и начину саосигурања и реосигурања и Одлуке о максималном самопридржају Друштва.

Структура бруто премије по носиоцима ризика

Део бруто премије	Текућа година			Претходна година		
	Неживот	Живот	Укупно	Неживот	Живот	Укупно
У самопридржају	3.359.296	20.281	3.379.577	2.327.205	19.108	2.346.313
Пренет у реосигурање	6.663.477	134.075	6.797.552	4.573.139	139.900	4.713.039
Укупно:	10.022.773	154.356	10.177.129	6.900.344	159.008	7.059.352

Структура техничких резерви

Обрачун техничких резерви Друштво врши у складу са Законом о осигурању, подзаконским актима донетим на основу закона и интерним актима Друштва.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Део техничких резерви		
Преносне премије напомена 10.1	1.429.457	1.250.095
Резервисане штете (неживот)	3.106.834	3.448.113
Резерве за изравнање ризика	1.698	1.247
Бруто техничке резерве (неживот)	4.537.989	4.699.455
Пренето у реосигурање (неживот)	3.243.118	3.441.368
Техничке резерве у самопридржају (неживот)	1.294.871	1.258.087
Математичка резерва	25.152	23.441
Резервисане штете (живот)	21.259	21.566
Бруто техничке резерве (живот)	46.411	45.007
Пренето у реосигурање (живот)	39.840	38.760
Техничке резерве у самопридржају (живот)	6.571	6.247
Укупно бруто техничке резерве	4.584.400	4.744.462
Укупно пренето у реосигурање (напомена 7)	3.282.958	3.480.129
Укупно техничке резерве у самопридржају	1.301.442	1.264.334

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Анализа кретања
преносних премија

Показатељи	У хиљадама динара					
	Текућа година			Претходна година		
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	1.250.095	1.156.625	93.470	1.317.551	1.245.334	72.217
Фактурисана премија у текућој години	10.177.129	6.797.552	3.379.577	7.059.352	4.713.039	2.346.313
Меродавна премија у текућој години	9.997.767	6.613.252	3.384.515	7.126.808	4.801.748	2.325.060
Стање на дан	1.429.457	1.340.925	88.532	1.250.095	1.156.625	93.470

Кретања резервисаних штета

Обрачун резервисаних штета врши се према релевантним актима регулаторног органа Народне банке Србије и интерним актима Друштва.

Анализа кретања резервисаних (пријављених, а неликвидираних) штета

Показатељи	У хиљадама динара					
	Текућа година			Претходна година		
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	2.380.682	1.552.703	827.979	3.426.086	2.457.602	968.484
Промене резервисаних штета претходне године +/-	(268.037)	(301.230)	33.193	(1.045.404)	(904.899)	(140.505)
Стање 31. децембар	2.112.645	1.251.473	861.172	2.380.682	1.552.703	827.979

Анализа кретања резервисаних насталих а непријављених штета

Показатељи	У хиљадама динара					
	Текућа година			Претходна година		
	Бруто	Реосигур.	Нето	Бруто	Реосигур.	Нето
Стање 1. јануар	1.088.997	751.457	337.540	860.703	613.840	246.863
Увећање у току године	(73.550)	(81.863)	8.313	228.294	137.617	90.677
Стање на дан	1.015.447	669.594	345.853	1.088.997	751.457	337.540

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Обелодањивање података у вези са техничким резултатом и трошковима по врстама осигурања за 2022. годину и 2021. годину дата су у настају:

а) Показатељи по активном послу

Врста осигурања	31. децембар 2022. године					31. децембар 2021. године						
	Меродавна премија	Меродавна штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	Меродавна премија	Меродавна штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО
Осигурање од последица неподе	179.024.680	75.398.788	42,12%	39.282.104	21,93%	84,05%	17.537.581	3.512.429	20,03%	5.924.604	33,78%	53,81%
Добровољно здравствено осигурање	84.246.597	83.900.270	99,59%	21.839.740	25,92%	125,51%	45.201.292	19.614.636	43,39%	1.813.389	4,01%	47,40%
Осигурање моторних возила	566.572.805	338.842.042	59,81%	165.215.133	29,16%	88,97%	375.561.098	231.293.494	61,59%	97.382.078	25,93%	87,52%
Осигурање шинских возила	22.598.472	-4.779.561	-21,15%	3.300.317	14,60%	-6,55%	17.379.072	18.075.158	104,01%	625.910	3,60%	107,61%
Осигурање ваздухоплова	142.820.382	-232.661.081	-162,90%	8.582.289	6,01%	-156,89	88.742.922	592.616.150	667,79%	3.517.848	3,95%	671,75%
Осигурање пловних објекта	7.184.941	2.372.821	33,02%	2.800.674	38,98%	72,00%	6.841.798	2.384.631	34,85%	1.291.522	18,88%	53,73%
Осигурање робе у превозу	154.368.337	27.510.078	17,82%	21.196.351	13,73%	31,55%	112.752.607	11.407.567	10,12%	13.618.802	12,08%	22,20%
Осигурање имовине од пожара и др опасности	2.841.170.755	1.221.522.142	42,98%	547.705.143	19,28%	62,27%	2.284.050.600	1.010.045.940	44,22%	481.710.676	21,09%	65,31%
Остала осигурања имовине	2.779.305.458	1.486.586.746	53,49%	456.427.267	16,42%	69,91%	2.532.326.990	388.563.415	15,34%	342.326.014	13,52%	26,86%
Осигурање аутоодговорности	1.671.658.350	640.050.809	38,29%	788.128.824	47,15%	85,44%	328.195.588	30.609.224	9,33%	11.395.237	3,47%	12,80%
Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	131.976.205	992.303	0,75%	5.432.820	4,12%	4,87%	71.561.618	(3.361.487)	(4,70)%	2.907.968	4,06%	(0,64)%
Осигурање одг. због употребе пловних објекта	28.944.312	-16.744.902	-57,85%	1.110.541	3,84%	-54,01%	34.057.987	11.500.496	33,77%	1.081.926	3,18%	36,95%
Осигурање опште одговорности	628.084.091	84.995.625	13,53%	64.864.047	10,30%	23,83%	606.569.639	(179.505.144)	(29,59)%	49.575.449	8,17%	(21,42)%
Осигурање кредита	317.504.463	188.122.686	59,25%	76.564.593	24,11%	83,36%	241.126.042	53.917.587	22,36%	56.848.975	23,58%	45,94%
Осигурање јемства	21.933.844	22.439.374	102,30%	1.870.055	8,53%	110,83%	23.242.016	4.498.291	19,35%	4.294.724	18,48%	37,83%
Осигурање финансијских дубитака	207.016.660	5.820.897	2,81%	16.821.513	8,13%	10,94%	186.995.783	2.204.526	1,32%	10.651.406	6,38%	7,70%
Осигурање трошкова правне заштите												
Осигурање помоћи на путовању	58.996.422	20.282.655	34,38%	17.020.359	28,85%	63,23%	15.657.272	5.447.285	34,79%	481.010	3,07%	37,66%
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	9.843.410.774	3.944.653.692	40,07%	2.237.961.770	22,74%	62,81%	6.987.799.885	2.202.824.198	31,61%	1.085.447.538	15,58%	47,19%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

б) Показатељи за самопридржај

31. децембар 2022... године							31. децембар 2021. године					
Врста осигурања	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТРС У извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТРС У извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО
Осигурање од последња незгоде	160.096.335	67.979.429	42,46%	29.427.021	18,38%	60,84%	10.705.562	1.014.645	9,48%	3.413.230	31,88%	41,36%
Добровољно застраховано	4.127.867	2.702.526	65,47%	2.259.734	54,74%	120,21%	3.866.417	1.820.696	47,09%	1.003.846	25,96%	73,05%
Осигурање моторних возила	442.300.390	271.025.784	61,28%	124.687.502	28,19%	89,47%	333.284.894	231.769.440	69,54%	87.265.957	26,18%	95,72%
Осигурање шинских возила	17.744.207	-5.963.301	33,61%	640.951	3,61%	-30,00%	16.367.531	18.189.100	111,13%	515.694	3,15%	114,28%
Осигурање ваздухоплова	6.660.753	-190.531	-2,86%	-14.827.965	-222,62%	-225,48%	2.490.262	3.027.008	121,55%	297.341	11,94%	133,49%
Осигурање пловних објеката	4.634.964	1.555.849	33,57%	1.156.935	24,96%	58,53%	6.708.137	2.384.631	35,55%	1.280.354	19,09%	54,64%
Осигурање робе у превозу	17.155.299	3.001.533	17,50%	-2.594.619	-15,12%	2,38%	14.813.952	(3.014.887)	(20,35%)	(434.266)	(2,93%)	(23,28%)
Осигурање имовине од пожара и др опасности	1.247.950.842	843.630.335	67,60%	282.375.066	22,63%	90,23%	1.087.266.890	722.489.249	66,45%	278.013.252	25,57%	92,02%
Остала осигурања имовине	865.765.776	456.152.348	52,69%	221.352.585	25,57%	78,26%	685.845.167	466.685.120	68,05%	176.296.809	25,71%	93,76%
Осигурање аутоодговорности	531.491.215	205.873.136	38,74%	264.848.340	49,83%	88,57%	80.381.891	(3.447.413)	(4,29%)	(5.162.629)	(6,42%)	(10,71%)
Осигурање одг. због ваздухоплова	2.586.159	-696.572	-26,93%	1.494.719	57,80%	30,87%	1.483.132	1.264.185	85,24%	269.148	18,15%	103,39%
Осигурање одг. због употребе пловних објеката	3.471.345	61.419	1,77%	-3.168.060	-91,26%	-89,49%	6.295.064	507.322	8,06%	(226.988)	(3,61%)	4,45%
Осигурање оште одроворности	44.762.054	4.125.510	9,22%	-634	0,00%	9,22%	43.368.667	(32.300.755)	(74,48%)	(3.089.007)	(7,12%)	(81,60%)
Осигурање кредита	3.745.038	2.124.171	56,72%	-1.228.463	-32,80%	23,92%	2.821.647	638.921	22,64%	2.272.951	80,55%	103,19%
Осигурање јемства	929.314	837.245	90,09%	-1.288.963	-138,70%	-48,61%	1.166.492	3.880.794	332,69%	50.601	4,34%	337,03%
Осигурање финансијских губитака	9.926.148	5.304.141	53,44%	1.812.041	18,26%	71,70%	8773.933	2.204.526	25,13%	197.779	2,25%	27,38%
Осигурање трошкова правне заштите												
Осигурање помоћи на путовању	886.123	414.639	46,79%	2.581.127	291,28%	338,07%	311.424	134.884	43,31%	213.024	68,40%	111,71%
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.364.233.829	1.857.937.661	55,23%	909.527.317	27,04%	82,27%	2.305.951.062	1.417.247.466	61,46%	542.177.096	23,51%	84,97%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

28. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

28.1 Ризик реосигурања

Ризик реосигурања проистиче из немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене делатности реосигурања. Друштво закључује активне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са осигуравача на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик реосигурања преноси са Друштва на реосигураваче.

У оквиру ризика реосигурања Друштво редовно прати и анализира следеће ризике:

- а) ризик адекватности техничких резерви и ризици у вези са планирањем техничких резерви Друштва,
- б) ризик неадекватно обрачунате математичке резерве,
- в) ризик неадекватно одређене премије реосигурања,
- г) ризик неодговарајућег утврђивања услова реосигурања,
- д) ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја и
- ђ) ризик неадекватне процене ризика који се преузима у реосигурање.

Како би обезбедило трајно одржавање степена изложености ризицима на нивоу који неће угрозити имовину и пословање и који ће обезбедити заштиту интереса цедената и других поверилаца.

У оквиру групе ризика реосигурања сви су према њиховом утицају на пословање Друштва класификовани као незнатни.

28.2 Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената дате су у наставку:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	25.127	252.306
Потраживања	3.362.920	2.459.543
Краткорочни финансијски пласмани	3.632.362	2.799.324
Готовина и готовински еквиваленти	741.429	945.964
	7.761.838	6.457.137
Финансијске обавезе		
Дугорочне финансијске обавезе	84.370	36.072
Краткорочне финансијске обавезе	20.901	12.177
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.445.719	729.940
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	2.076.870	1.815.944
Обавезе за порез из резултата	44.491	19.436
	3.672.351	2.613.569

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

28.3 Тржишни ризик

Тржишни ризик проистиче из неповољних промена на тржишту, и то пре свега на тржишту осигурања и финансијском тржишту. Он може да се испољи и кроз потенцијални губитак и добитак.

Овај ризик нарочито обухвата:

- а) ризик конкуренције;
- б) ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга реосигурања;
- в) ризик смањења премије у самопридржају;
- г) ризик промене каматних стопа;
- д) ризик промене цена хартија од вредности;
- ђ) девизни ризик.

У оквиру групе тржишних ризика сви су према њиховом утицају на пословање Друштва класификовани као мали.

а) Ризик конкуренције

Друштво редовно врши анализу позиционираниости Друштва на тржишту реосигурања у земљи и иностранству и ради на очувању поверења и реномеа на европском тржишту кроз директне контакте са реосигураваочима и повећање сарадње са реосигураваочима са простора Балкана (пре свега БиХ и Словенијом).

б) Ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга реосигурања

Како би ризик неадекватног прилагођавања захтевима корисника услуга осигурања свело на најмању меру Друштво редовно прати европске и светске трендове развоја нових производа реосигурања и оцењује адекватност њихове примене у односу на захтеве корисника.

Као резултат бољег прилагођавања захтевима осигуравајућих друштава, дошло је до повећања активне премије реосигурања.

в) Ризик смањења премије у самопридржају

Друштво анализира остварења у одређеном периоду у односу на план и остварење у истом периоду предходне године.

Друштво се фокусира на надокнађивање премије у самопридржају из других послова реосигурања:

- а) закључивање нових уговора о реосигурању са другим цедент компанијама по којима би капацитети Друштва били максимално ангажовани.
- б) обезбеђење аутоматских капацитета за нове производе на тржишту, као и за мање развијене производе који имају потенцијале на локалном тржишту.

г) Ризик промене каматних стопа

Каматни ризик се у целости односи на ризик смањења прихода Друштва услед промена у висини каматних стопа. Поред ризика везаног за смањење прихода, Друштво је такође изложено ризику промене будућих токова готовине, односно смањења прилива узрокованог падом каматне стопе. Друштво редовно прати и анализира утицај промене ризика каматних стопа, и исти је обухваћен пословним планом, који чини саставни део ризика смањења приноса од депоновања и улагања средстава услед смањења каматних стопа. Ризик је класификован као незнатан. Управа Друштва редовно прати и анализира приносе инвестиционог портфолиа и параметре на финансијском тржишту, посебно кретање каматних стопа, ради контроле ризика промене вредности финансијских средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Финансијски инструменти изложени каматном ризику, дати су у наставку:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Потраживања	3.362.920	2.459.543
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	25.127	252.306
Краткорочни финансијски пласмани	3.632.362	2.799.324
	3.657.489	3.051.630
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Готовина и готовински еквиваленти	741.429	945.964
	7.761.838	6.457.137
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.445.719	729.940
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	2.076.870	1.815.944
	3.522.589	2.545.884
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочне финансијске обавезе	84.370	36.072
Краткорочне финансијске обавезе	65.392	31.613
	3.672.351	2.613.569

У 2022. години забележен је значајни раст каматних стопа на депозите. Друштво ће наставити редовно праћење кретања стопа приноса на финансијском тржишту како би инвестирало у финансијске инструменте са највећим приносима. У наставку су дати уговорени распони каматних стопа на поједине финансијске инструменте:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа	
	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
Дугорочни финансијски пласмани	1,23%-5,85%	1,23%-5,85%
Краткорочни финансијски пласмани		
динарски депозити а виста	0,00%-1,35%	0,00%-1,25%
динарски депозити орочени	3,30%-7,00%	1,80%-2,55%
девизни депозити орочени	0,30%-2,90%	1,05%-1,60%
обвезнице	1,24%-3,10%	1,24%-2,09%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Преглед остварених прихода од камате по врстама улагања у 2022. години и 2021. години дати су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Имовина		
Орочени депозити код банака	80.248	40.930
- Динарски	66.526	25.995
- Девизни	13.722	14.935
Депозити по виђењу	6.810	7.723
- Динарски	3.062	5.315
- Девизни	3.748	2.408
Приходи од камата по основу обвезница	16.961	7.534
Камате из послова реосигурања	-	-
УКУПНО	104.019	56.187
Ефекат пада каматних стопа од 10%	10.402	5.619
Капитал	2.792.879	2.520.907
Капитал након ефекта пада каматних стопа	2.782.477	2.515.288

Пад каматних стопа за 10% имао би утицај на пад прихода од камата у 2022.години за 10.402 хиљаде динара (2021.:5.619 хиљаде динара).

У наставку је дат преглед расхода од камата за 2022. годину и 2021 . годину

	У хиљадама динара	
	2022.	2021.
Расходи камата по основу неблаговремено плаћених јавних прихода	1	1
Расходи камата по МСФИ 16	2.288	2.043
Ефекат пада каматних стопа од 10%	228.9	204.4

Расходи камата у 2022. и 2021 . години односе се на расходе инкременталне камате која је резултат примене МСФИ 16.

д) Ризик промене цена хартија од вредности

Друштво анализира кретања вредности ХоВ у портфолију Друштва и прати утицај приноса/губитака од ових улагања у укупним добицима/губицима оствареним од инвестирања средстава реосигурања Друштва.

У свом инвестиционом портфељу Дунав Ре адо има 4 дужничке ХОВ (обвезнице Републике Србије) које су класиковане као расположове за продају. Ове хартије вреднују се по фер вредности, а промене исте евидентирају се преко капитала. Укупна фер вредност ХОВ износи 743.668 хиљада динара. Повећање каматне стопе за 1пп имао би за последицу смањење фер вредности ових хартија на 730.811 хиљада динара што чини разлику од 12.856 хиљада динара.

Редовно се прате кретања вредности ХоВ у портфолију Друштва, и обавља се стална комуникација са корпоративним агентом у циљу сагледавања оптималних услова за продају или евентуално стицање нових ХоВ.

Улагање средстава Друштва је у складу са Одлуком НБС и инвестиционом политиком.

ђ) Девизни ризик

Друштво у праћењу овог ризика врши анализу тренда курса као и анализу валутне структуре средстава и обавеза. У циљу заштите од велике изложености девизном ризику, приликом уговарања реосигуравајућег покрића у земљи обавезно се примењује валутна клаузула, а активност инвестирања средстава реосигурања се спроводи на начин да се повећа учешће динарских позиција на страни активе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Друштво редовно прати девизни ризик и он је у току 2022. године био класификован као незнатан.

	У хиљадама динара				
	USD	EUR	Остале валуте	RSD	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	23.989	-	1.138	25.127
Потраживања	572.140	2.306.844	332.234	151.702	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	-	1.163.160	4.622	2.464.580	3.632.362
Готовински еквиваленти и готовина	23.489	352.736	25.326	339.878	741.429
Друга временска разграничења	-	-	-	89.650	89.650
Резерве за преносне премије	-	-	-	1.340.925	1.340.925
Резервисане штете	-	-	-	1.921.067	1.921.067
Остале техничке резерве	-	20.835	98	33	20.966
Укупно	595.629	3.867.564	362.280	6.308.973	11.134.446
Дугорочна резервисања	-	25.024	135	37.350	62.509
Дугорочне обавезе	-	84.370	-	-	84.370
Краткорочне обавезе	499.147	2.517.680	90.889	480.265	3.587.981
Резерве за преносне премије	-	-	-	1.429.457	1.429.457
Друга пасивна разграничења	-	-	-	197.475	197.475
Резервисане штете	-	-	-	3.128.093	3.128.093
Одложене пореске обавезе	-	-	-	3.191	3.191
Укупно	499.147	2.627.074	91.024	5.275.831	8.493.076
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2022. године	96.482	1.240.490	271.256	1.033.142	2.641.370
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2021. године	80.275	1.438.145	99.491	2.166.194	3.784.105

Анализа изложености Друштва девизном ризику по валутама

С обзиром да Друштво има вишак имовине изнад обавеза у валутама ЕУР, УСД и осталим валутама у износу од 1.608.228 хиљада динара, промена курса од 5% имала би ефекат од 80.411 хиљада динара.

28.4. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал услед неизвршавања обавеза дужника Друштва.

Финансијска имовина	31. децембар. 2022.			31. децембар. 2021.		
	У хиљадама динара			У хиљадама динара		
	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ	Бруто износ	Исправка вредности	Нето износ
Дугорочни финансијски пласмани	27.168	(2.041)	25.127	254.443	(2.137)	252.306
Потраживања	3.720.202	(357.282)	3.362.920	2.654.462	(194.919)	2.459.543
Готовина	742.379	(950)	741.429	946.902	(938)	945.964
Финансијски пласмани	3.739.256	(106.894)	3.632.362	2.913.502	(114.178)	2.799.324
Укупно	8.229.005	(467.167)	7.761.838	6.769.309	(312.172)	6.457.137

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Друштво се излаже кредитном ризику кроз потраживања за премију, штете, провизију и регресе, као и за депоновање и улагање средстава у банкама.

Изложеност кредитном ризику се редовно анализира и прати, а превентивна заштита се врши применом Правилника о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција и инвестирањем средстава реосигурања у складу са Одлуком Народне банке Србије о ограничењима појединих облика инвестирања средстава техничких резерви и о највишим износима инвестирања гарантне резерве друштва за осигурање и Правилником Друштва.

У хиљадама динара 31. децембар. 2022.					
Потраживања	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Укупно
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	2,100,174	166,325	537,732	115,788	2,920,019
Потраживања за регресе	14,504	55	-	-	14,559
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	716,712	12,646	10,917	-	740,275
Остала потраживања	45,347	-	-	-	45,347
Укупно	2,876,737	179,026	548,649	115,788	3,720,200
Исправка потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	231,215	2,987	11,857	116	246,172
Потраживања за регресе	-	-	-	-	-
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	111,081	13	11	-	111,105
Остала потраживања	-	-	-	-	-
Укупно	342,296	3,000	11,868	116	357,280
Нето вредност потраживања					
Потраживања за премију осигурања, саосигурања и реосигурања	1,868,959	163,338	525,875	115,672	2,673,847
Потраживања за регресе	14,504	55	-	-	14,559
Потраживања од реосигуравача и ретроцесионара	605,631	12,633	10,906	-	629,170
Остала потраживања	45,347	-	-	-	45,347
Укупно	2,534,441	176,026	536,781	115,672	3,362,920

Дугорочни и краткорочни финансијски пласмани се односе на улагања у обвезнице Републике Србије и депозите пласиране банкама са седиштем на територији Србије. Приликом пласирања средстава у депозите као и на дан биланса банка врши анализу финансијских показатеља банака и процену нивоа кредитног ризика. У складу са наведеном анализом кредитни ризик банака којима је Друштво пласирало депозите оцењен је као прихватљив.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

28.5 Оперативни ризик

Оперативни ризик проистиче из пропуста у раду запослених и органа Друштва, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационим и другим системима, као и услед непредвидивих спољних догађаја.

У циљу заштите од оперативних ризика које је управа препознала и квантификовала Друштво је активно приступило доградњи и унапређењу система интерних контрола који одговара природи, сложености и ризичности посла.

Код оперативних ризика нарочито се прате:

- а) стратешки ризик одступања остварених од планираних величина;
- б) ризик управљања информационим системом;
- в) информатичко безбедоносни ризик;
- г) ризик управљања континуитетом пословања и опоравком активности у случају катастрофа;
- д) ризик неадекватне заштите од компјутерских вируса.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

28.6 Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама

	У хиљадама динара					Укупно
	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	
Нематеријална улагања	-	-	-	309	-	309
Софтвер и остала права	-	-	-	665	-	665
Опрема	-	-	-	148.631	-	148.631
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	25.127	-	25.127
Залихе	1.904	-	-	-	-	1.904
Потраживања (нето)	2.534.441	176.026	536.781	115.672	-	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	843.783	-	2.788.579	-	-	3.632.362
Готовина	741.429	-	-	-	-	741.429
Друга временска разграничења	-	-	89.650	-	-	89.650
Резерве за преносне премије које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	1.219.807	121.118	-	1.340.925
Резервисане штете које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	1.921.067	-	-	1.921.067
Остале техничке резерве које падају на терет саосигураваача, реосигураваача и ретроцесионара	-	-	20.966	-	-	20.966
Укупно	4.121.557	176.026	6.676.850	411.522	-	11.285.955
Капитал и резерве	-	-	-	-	2.792.879	2.792.879
Дугорочна резервисања и обавезе	-	-	-	121.727	25.152	146.879
Краткорочне обавезе	2.568.121	295.357	724.503	-	-	3.587.981
Резерве за преносне премије реосигурања и ретроцесија	-	-	1.306.394	123.063	-	1.429.457
Друга пасивна разграничења	-	-	197.475	-	-	197.475
Резервисане штете – удели у штетама реосигурања и ретроцесија	-	-	3.128.093	-	-	3.128.093
Одложене пореске обавезе	-	-	3.191	-	-	3.191
Укупно	2.568.121	295.357	5.359.656	244.790	2.818.031	11.285.955
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2022.	1.553.436	(119.331)	1.217.194	166.732	(2.818.031)	-
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2021.	1.652.535	90.356	(2.977.786)	3.779.243	(2.544.348)	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

28.7 Ризик ликвидности

Ризик ликвидности генерално произилази из финансирања пословних активности Друштва и управљања ризичним позицијама. Оне укључују и ризик од немогућности исплате средстава на дан доспећа и уз одговарајућу камату, и ризик од немогућности ликвидирања средстава по прихватљивој цени и унутар прихватљивог временског оквира.

Одговорност за управљање ризиком ликвидности је на руководству Друштва које је успоставило одговарајући систем управљања за потребе краткорочног, средњорочног и дугорочног финансирања Друштва као и управљањем ликвидношћу. Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Следеће табеле приказују преостале рокове доспећа финансијских средстава и обавеза Друштва. Преглед доспећа финансијских обавеза је направљен на основу недисконтованих новчаних токова, односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Доспећа финансијских средстава на дан 31. децембар 2022. године:

	До 1 месец	Од 1 до 3 месеца	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 година	У хиљадама динара 31. децембар. 2022. Преко 5 година	Укупно
Финансијска средства						
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	25.127	-	25.127
Потраживања	2.534.441	176.026	536.781	115.672	-	3.362.920
Краткорочни финансијски пласмани	843.783	-	2.788.579	-	-	3.632.362
Готовина	741.429	-	-	-	-	741.429
Друга временска разграничења	-	-	89.650	-	-	89.650
Резерве за преносне премије	-	-	1.219.807	121.118	-	1.340.925
Резервисане штете	-	-	1.921.067	-	-	1.921.067
Остале техничке резерве	-	-	20.966	-	-	20.966
	4.119.653	176.026	6.576.850	261.917	-	11.134.446
Финансијске обавезе						
Дугорочне финансијске обавезе	-	-	-	84.370	-	84.370
Краткорочне финансијске обавезе	-	-	20.901	-	-	20.901
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.346.330	87.226	12.163	-	-	1.445.719
Обавезе за премију, провизије и друге обавезе	1.221.791	154.147	700.932	-	-	2.076.870
Обавезе за порез из резултата	-	-	44.491	-	-	44.491
Резерве за преносне премије	-	-	1.306.394	123.063	-	1.429.457
Друга пасивна разграничења	-	-	197.475	-	-	197.475
Резервисане штете	-	-	3.128.093	-	-	3.128.093
Одложене пореске обавезе	-	-	3.191	-	-	3.191
	2.568.121	241.373	5.413.640	207.433	-	8.430.567
Рочна неусклађеност на дан	1.551.532	(65.347)	1.163.210	54.484	-	2.703.879

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

28.8 Фер вредност финансијских инструмената

Следећа табела представља књиговодствену вредност финансијских средстава и финансијских и обавеза и њихову фер вредност на дан 31. децембар 2022. године и 31. децембра 2021. године:

	31. децембар. 2022.		У хиљадама динара 31. децембар. 2021.	
	Књиговодствена вредност	Фер вредност	Књиговодствена вредност	Фер вредност
Финансијска средства				
Дугорочни финансијски пласмани	25.127	28.625	252.306	258.272
Потраживања	3.362.920	3.362.920	2.459.543	2.459.543
Краткорочни финансијски пласмани	3.632.362	3.632.518	2.799.324	2.799.324
Готовина и готовински еквиваленти	741.429	741.429	945.964	945.964
	7.761.838	7.765.492	6.457.137	6.463.103
Финансијске обавезе				
Дугорочне финансијске обавезе	84.370	84.370	35.072	35.072
Краткорочне финансијске обавезе	20.901	20.901	12.177	12.177
Обавезе по основу штета и уговорених износа	1.445.719	1.445.719	729.940	729.940
Обавезе за премију, зараде и друге обавезе	2.076.870	2.076.870	1.815.944	1.815.944
Обавезе за порез из резултата	44.491	44.491	19.436	19.436
	3.672.351	3.672.351	2.613.569	2.613.569

Руководство сматра да је књиговодствена вредност разумна апроксимација фер вредности за готовинске еквиваленте и готовину, потраживања и финансијске обавезе. Руководство Друштва сматра да, с обзиром на редовне пословне активности Друштва и његове опште политике, као и доминантно краткорочну структуру наведених позиција не постоје значајне разлике између књиговодствене вредности средстава и обавеза и њихове фер вредности.

Фер вредност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмеравања фер вредности произлази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе,
- Ниво 2 одмеравања фер вредности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример, цена) или индиректно (на пример, проистекло из цене),
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произлази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

Наредна табела представља анализу финансијских средстава који су вредновани након почетног признавања по фер вредности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процене фер вредности:

	31. децембар. 2022.				31. децембар. 2021.			
	У хиљадама динара			Укупно	У хиљадама динара			Укупно
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3		Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Дугорочни финансијски пласмани	-	25.127	-	25.127	-	252.306	-	252.306
Краткорочни финансијски пласмани	794.011	2.838.351	-	3.632.362	345.568	2.453.756	-	2.799.324
Готовински еквиваленти и готовина	741.429	-	-	741.429	945.964	-	-	945.964
	1.535.440	2.863.478	-	4.398.918	1.291.532	2.706.062	-	3.997.594

28.9 Правни и репутациони ризик

Правни ризик проистиче из неусклађености пословања и аката Друштва с прописима, уговора који се не могу у целини или делимично извршити (нпр. ништави уговори), као и могућих губитака из спорова.

Друштво прати све законске прописе и подзаконска акта којима се регулише пословање и врши прилагођавање својих пословних аката у складу са изменама и променама у прописима.

Репутациони ризик проистиче из умањеног поверења јавности у пословање друштва. Користећи 45 година искуства, колико се Друштво бави пословима реосигурања, Друштво је изградило репутацију поузданог партнера на територији Балкана које је својом стручношћу и ефикасношћу увек спремно да одговори на захтеве клијената.

28.10. Остали ризици

Криза у Русији и Украјини оставила је последице на целокупну глобалну економију која се суочава са бројним турбулентним изазовима. Највиша стопа инфлације у последњих неколико деценија, поштравање финансијских услова у већини региона, само су неке од последица утицаја те кризе. Међународне финансијске институције ревидирале су очекивања о глобалном економском опоравку наниже у односу на своје претходне процене.

У најновијем извештају ММФ-а (октобар 2022. године), предвиђа се да ће глобални раст успорити са 6,0% у 2021. години, на 3,2% у 2022. и 2,7% у 2023. години. Очекује се да ће се више од трећине глобалне економије смањити ове и следеће године, док ће три највеће економије Сједињене Државе, Европска унија и Кина наставити успоравање. ММФ очекује да ће се економска ситуација и даље погоршавати, посебно у 2023. години.

Република Србија се као и друге земље суочава са негативним економским последицама конфликта у Украјини. Иако су макроекономска кретања почетком 2022. године била на нивоу очекиваних, заоштравање међународних економских и политичких односа, праћени наглим скоком цена енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи почела су да се преливају и на домаћу економију.

Економска активност је почетком 2022. године бележила солидну динамику, али је под утицајем дешавања у међународном окружењу почела значајно да успорава током трећег квартала. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација, уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу главни су фактори који утичу на успоравање домаће привредне динамике. У складу са тим, раст БДП у 2022. години ревидиран је наниже у односу на претходна очекивања, и то на 2,5% у 2022. и у 2023. години. Пројекције раста снижене су и у средњем року. Рекордне цене енергената одразиће се на погоршање платнобилансних кретања и већи дефицит текућег рачуна.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2022. године

Раст инфлације за који се првобитно очекивало да ће бити привременог карактера као последица постепеног ишчежавања ефеката пандемије, додатно је убрзан, пре свега услед раста цена хране и енергената. Под утицајем ових фактора, према актуелној процени очекује се већи раст потрошачких цена у поређењу са претходном проценом, који би требао да износи 11,6% у 2022. години, односно 11,1% у 2023. години.

Макроекономске пројекције су у условима присутне неизвесности ревидиране, ипак рецесија се не очекује.

Друштво не послује на територији Украјине док је у 2022. години укупан промет потраживања са цедентима односно ретроцедентима са територије Руске Федерације износио 199.015 хиљада динара. Отворене ставке потраживања на дан 31.12.2022. године изnose 164.442 хиљада динара. Реализована премија реосигурања у 2022. години за пословне партнере из Руске Федерације износила је мање од 1% укупне премије, док је реализована пасивна премија износила 4,85% укупне пасивне премије Друштва.

Друштво је извршило следећу анализу утицаја кризе по следећим битним догађајима и утврдило да:

- нема значајног прекида пословања Друштва у вези са ланцима дистрибуције, затварања операција, путним ограничењима и др.;
- нема оштећења односно уништења основних средстава Друштва;
- нема експропријације односно национализације средстава Друштва;
- нема рестрикције у погледу располагања готовином и новчаним средствима друштва;
- нема материјално значајних обезвређења финансијске односно нефинансијске имовине Друштва;
- нема материјално значајног пада у имовини и токовима готовине Друштва.

Амбициозно постављени пословни планови су највећим делом остварени у периоду 01.01.-31.12.2022. године. Генерално гледано, ефекти рата у Украјини, нису се негативно одразили на обим пословања друштва нити на најважније пословне показатеље који су и даље значајно изнад просечних вредности у индустрији.

Остварена бруто премија реосигурања у 2022. години је за 44,17% виша у односу на остварење у 2021. години. Истовремено, премија реосигурања у самопридржају износи 3,38 млрд динара што је раст од 43,83% у односу на остварење из 2022. године.

Ликвидиране штете у периоду 01.01.2022. – 31.12.2022. године изnose 4.325.350 хиљаде динара док ликвидиране штете у самопридржају изnose 1.805.634 хиљаде динара. Ликвидиране штете су за 41,65% веће од ликвидираних штета у истом периоду претходне године, док су ликвидиране штете у самопридржају за 23,88% веће у односу на 2022. годину.

Укупни нето добитак износи 494,48 милиона динара што је за 40,59% мања у односу на резултат на 31.12.2022. године. Рацио штета у самопридржају Друштва износи 55,11% који са рациом трошкова у самопридржају од 23,61% даје комбиновани рацио од 82,19% што је знатно боље од референтних вредности за индустрију реосигурања

Укупна инвестициона актива од почетка 2022. године бележи раст од 10,03% односно од 401.002 хиљада динара. Највећи део инвестиционог портфеља настао је из интерног потенцијала Друштва да генерише слободна новчана средства из пословних активности и на најбољи начин рефлектује одговарајући и одржив пословни модел Друштва.

На 31.12.2022. године гарантни капитал је био 2,76 пута већи од захтеване маргине солвентности за реосигурање, односно однос захтеване маргине солвентности за реосигурање и гарантног капитала износи 0,36 што довољно говори о стабилној капиталној основи Друштва.

На основу свега наведеног може се закључити да нема значајног негативног утицаја рата у Украјини на пословање друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2022. године

29. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Нема значајних догађаја након Биланса стања који могу утицати на податке садржане у финансијским извештајима, нити на будуће пословање Друштва.

30. ДЕВИЗНИ РИЗИЦИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте били су следећи:

	У динарима	
	31. децембар. 2022.	31. децембар. 2021.
USD	110,1515	103,9262
EUR	117,3224	117,5821
GBP	132,7026	140,2626
CHF	119,2543	113,6388

Београд, март 2023

За Друштво:

Зорана Пејчић, председник Извршног одбора

Татјана Комненић, члан Извршног одбора

Зорана Пејчић
Татјана Комненић